

Glasnik MIRA

Godište VII. • Broj 12 • Međugorje • Prosinac 2012. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*Dječice, vjerujte, molite i
ljubite i Bog će vam biti blizu*

Draga djeco!

U ovom milosnom vremenu sve vas pozivam da obnovite molitvu. Otvorite se svetoj ispovijedi da bi svaki od vas svim srcem prihvatio moj poziv. Ja sam s vama i štitim vas od propasti grijeha, a vi se morate otvoriti putu obraćenja i svetosti da bi vaše srce gorilo iz ljubavi prema Bogu. Dajte mu vremena i On će vam se darovati, i tako ćete u volji Božjoj otkriti ljubav i radost življenja. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. studenog 2012.

Naišim čitateljima, suradnicima, i ljudima dobre volje – čestit Božić i sretna Nova godina

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Obnovite molitvu i otvorite se svetoj ispovijedi
vlč. Adalbert Rebić

Božić
Betlehemsko Djeteeće
fra Petar Ljubičić

U spomen
Preminuo međugorski župnik fra Petar Vlašić

Godina vjere
Mons. Giuseppe Liberto – hvalospjev Veliča u Godini vjere
fra Miljenko Šteko

Vidioci govore
Jakov Čolo

Božićna meditacija
Betlehemske male luči
s. Lidija Glavaš

Promišljanje

Ključna osoba povijesti: dodite – poklonimo se!

Gotovo svi veliki glazbenici i pjevači imaju u svome programu i na svojim božićnim albumima napjev drevne pjesme *Venite, adoremus – Dodite, poklonimo se*. Možda i nisu uvijek svjesni što izgovaraju, što te riječi izvorno znače. Ali barem budimo mi toga svjesni: *Dodite, poklonimo se Gospodinu Isusu* – zajedno s Marijom i Josipom, te volom i oslom, Njemu položenu u jaslice.

fra Tomislav Pervan

Ovih je dana naš Papa objavio i treći svezak svoga životnoga djela o Isusu Kristu. Dok je bio pročelnik Zbora za nauk vjere sanjao je kako će u mirovini pisati knjige i imati mirnu starost te čekati susret s Onim za koga je živio, o kome je govorio, naučavao, pisao. Providnost ga je, međutim, postavila na kormilo Kristove Crkve. Pokraj svih drugih obveza našao je dovoljno vremena ostaviti Crkvi i svijetu velebno djelo o Isusu Kristu. U ovome, trećem svesku, obrađuje anđelov navještaj Mariji i, zatim, Isusovo djetinjstvo. To je nešto kao Predgovor Isusovu djelu u svijetu. Želi da se svatko od nas osobno suoči s tim likom, s osobom Isusa Krista, Boga i čovjeka, ključnom osobom u povijesti svijeta i čovječanstva. Nakon što je desetljećima poučavao teologiju Papa nam želi staviti pred oči najvažnije u kršćanskom vjerovanju: osobu i djelo Isusa Krista. Nitko ne će moći ubuduće zaobići ovo velebno djelo našega Pape, makar se posvuda oko nas razmahuje bezboštvo i ravnodušnost spram vjere i Isusa Krista. Suvremeni svijet živi kao da Boga nema, a biti vjernikom gotovo je nešto natražno, zaostalo.

Što se dogodilo u Betlehemu?

Svemu unatoč, ovaj svijet ipak broji godine *nakon Kristova rođenja*. Sve se slijeva prema tomu događaju i izvire iz toga povijesnoga nadnevka, rođenja Isusa Krista u Betlehemu. Uzmemo li povijesno surječje Isusova rođenja, vidjet ćemo kako evanđelist Luka znalacki uklapa Isusovu povijest u onodobnu svjetsku povijest. Na jed-

Fotografija na naslovnici: Foto Đani

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr | Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

► noj strani imamo glavne čimbenike svjetske povijesti, careve Augusta i Tiberija, rimsko je carstvo u svome punom procvatu, na vrhuncu svoje moći. Nestalo je poznate rimske republike, s Cezarom počinje vrijeme carskoga Rima i uspona pojedinaca koji žele ostaviti trag u svjetskoj povijesti.

Pa ipak nema događaja ili osobe u anti-ci koja bi bila snažnije zasvjedočena od Isusa Krista. Što se dogodilo u Betlehemu? Što je i tko je Isus Krist? Upravo u godinama kad je Isus rođen, rodio se i rimski umnik, stoički filozof, promišljatelj o državi i čovjeku, Seneka. Isusov suvremenik, klasični filozof, veliki mislilac, humanist, odgojitelj i duhovni otac cara Nerona. Seneka se uvijek povezuje s Neronom, kao njegov duhovni otac.

Ali se njegova duhovna zgrada urušila kad je Neron došao na vlast i svoga učitelja otjerao u smrt samoubojstvom. Neron je mutirao, klonirao u masovnoga ubojicu, zapalio Rim, sustavno progonio kršćane. U svojoj nastranosti, patološkoj mržnji na kršćane, on ih je progonio, bacao pred divlje zvijeri; kršćane bi dao zaodjenuti u životinjske kože i onda na njih puštao divlje pse da ih trgaju. Neron je i sam završio kao samoubojica, a Seneka je ostao na pozornici kao tragični junak i državni filozof. Napisao je i djelce *O kratkoći života*. Daje svima pame-tan savjet: *Kloni se velikoga mnoštva, povuci se u ono što je mirnije, sigurnije i značajnije*. Vrijedi to i za naše suvremenike. Jedan drugi rimski car i stoički filozof, Marko Aurelije, zabilježio je: *Sve prolazi i doskora postaje bajkom te tone u posvemašnji zaborav*. Izreka jednoga davno preminuloga, makar i u najtvrdi granit urezana, zbori ipak o neumitnoj prolaznosti svega i svakoga te o smrtnosti. Samo Isus Krist ostaje na pozornici. On je isti *jučer, danas i uvijek*.

Isus Krist se u Duhu Svetom ovjerovio kao Očev poslanik

Jedno je nedvojbeno jasno: Isus Krist nije nikakav mit, nije nikakvo otkriće religio-znih genija. Rodio se u sjecištu triju onodobno najvažnijih kulturnih krugova Europe, Azije i Afrike. Njegovi su suvremenici koje navodi evanđelist Luka u svome Evanđelju zabilježeni i u drugim povijesnim spisima. Sve je njih u međuvremenu prekrila povijesna prašina, pali su u zaborav svijeta, osim dakako povjesničara koji se njima bave. Malo toga podsjeća na te veličine iz carskoga Rima, koji kameni slavoluk, možda nekoliko stranica u Tacitovim *Ljetopisima*, poneko poprse, lice koje odražava karakter pojedinca. Uzmemo li pak lik i osobu rimskoga prefekta, namjesnika Pon-

cija Pilata koji je unišao u svjetsku povijest kao sudac koji je poslao Isusa Krista u smrt, onda imamo pred sobom povijesnu *makulaturu*, jednu brljotinu. Stoji on tu kao znamen ovozemaljske zablude, krive *legislative*, kakvu i danas imamo u europskim parlamentima ili pak hrvatskom Saboru. Pilat je bio samo izvršitelj, a zapravo nije bio ništa drugo do li slijepa obrazina bezobzirne moći koja ispred sebe nemilice ruši sve. Bio je uvjeren da mu je predan na život i smrt Onaj koji je za sebe rekao da je *put, istina i život*. Koji ima u svojoj ruci *ključeve života, smrti i Podzemlja*.

U punini Duha Svetoga ovjerovio se Isus Krist kao Očev poslanik, kao Sin Božji. Živio nešto više od trideset godina, raspet i nakon tri dana od mrtvih uskrsnuo. Vjera u Božje utjelovljenje u toj jedinstvenoj osobi temelj je na kojemu je izraslo kršćanstvo. Sve druge povijesne likove zamela je prašina vremena, stoljeća i tisućljeća, jedino ovaj lik živi i danas te poziva u svoje zajedništvo i društvo neodoljivom snagom. Papa nas svojim djelima poziva da se vratimo srčici svoje vjere – Isusu Kristu i s Isusom se Kristom osobno suočimo.

Obratiti se, pokloniti se Djetetu u štatici, slijediti Mariju u svemu

U Rimu je u listopadu s radom završila biskupska sinoda. U žarištu promišljanja bi-

Isus Krist nije nikakav mit, nije nikakvo otkriće religioznih genija.

Rodio se u sjecištu triju onodobno najvažnijih kulturnih krugova Europe, Azije i Afrike. Njegovi su suvremenici koje navodi evanđelist Luka u svome Evanđelju zabilježeni i u drugim povijesnim spisima. Sve je njih u međuvremenu prekrila povijesna prašina.

U punini Duha Svetoga ovjerovio se Isus Krist kao Očev poslanik, kao Sin Božji. Živio nešto više od trideset godina, raspet i nakon tri dana od mrtvih uskrsnuo. Vjera u Božje utjelovljenje u toj jedinstvenoj osobi temelj je na kojemu je izraslo kršćanstvo. Sve druge povijesne likove zamela je prašina vremena, stoljeća i tisućljeća, jedino ovaj lik živi i danas te poziva u svoje zajedništvo i društvo neodoljivom snagom.

jaše kako suvremenom čovjeku ponuditi spasonosnu poruku Isusa Krista, kako današnjemu čovjeku približiti Radosnu vijest spasenja. Papa je 11. listopada otvorio *Godinu vjere*. Toga je nadnevkama prije točno pola stoljeća, davne 1962., započeo s radom Drugi vatikanski sabor koji je okončan na svetkovinu Bezgrješne, 8. prosinca 1965. Valja se prisjetiti nadnevkama i povući zaključke, što je zapravo Crkva, odnosno Duh Sveti htio pokrenuti u Crkvi i svijetu tim velikim stoljetnim i epohalnim događajem.

Naime, u Crkvi je običaj da se nadnevcima koji mogu biti pokretač i smjerokaz, odnosno orijentacija i pokušaj tumača za potonje naraštaje. Onodobno je papa Ivan XXIII. uzeo upravo dva znakovita nadnevkama kako bi osvijetlio i istaknuo svoju nakanu sa Saborom. Papa je Sabor najavio 25. siječnja 1959. Toga dana Crkva u bogoslužju slavi Obraćanje svetoga Pavla. Savao pred Damaskom izravnom zahvatom Isusa Krista postaje Pavao, progonitelj postaje pronositelj Radosne vijesti, obraćenik postaje obratitelj i širitelj Isusa Krista. Kao da je Papa htio reći: Samo radikalna usmjerenost i okrenutost prema Isusu Kristu, samo korjenito obraćenje može donijeti obnovu Crkvi, pojedincu u njoj i svijetu kao cjelini. U svojoj propovijedi na Petrovdan 1961. Papa je govorio o *posuvremenjenju* Crkve nakon dvadeset stoljeća te o novoj inkulturaciji Božje objave u čovječanstvu koje kuša spasiti samo sebe, koje veliča samo sebe i ne dopušta nikakvu višu silu iznad sebe. Dakle, poziv obratiti se, zaputiti se Isusu Kristu, a nama ovih dana u došašću i oko Božića Djetetu u jaslucima. I samo se Njemu pokloniti!

A 11. listopada – dan otvorenja Sabora – slavio se spomendan Materinstva Blažene Djevice Marije. Spomen je uveden u bogoslužje kao sjećanje na 1500 godina sabora u Efezu na kome je Marija proglašena u Crkvi Bogorodicom, kad je u Crkvi proglašeno njezino bogomaterinstvo. Svečano je proglašeno kao dogma, istina vjere da je Emanuel uistinu Bog te da je Marija rodila na Božić Boga i čovjeka, Isusa Krista. Papa je dobro znao za rastakanje i razvodnjavanje Isusove osobe, Isusova božanstva, dobro je sagledao opasnosti i prijetnje koje još uvijek dolaze iz suvremene biblijske i teološke znanosti koja nije Isusovo božanstvo i zato je htio naglasiti značenje i Marijine i Isusove osobe. Dakle, nadnevcima nisu birani slučajno nego ciljano, s jasnom porukom svima nama: Obratiti se, pokloniti se Djetetu u štatici, slijediti Mariju u svemu. U tome svjetlu možemo promatrati i Papino troknjižje o Isusu Kristu. Želi nam ponuditi punu, cjelovitu biblijsku i crkvenu sliku o Isusu Kristu – Bogu i čovjeku, Spasitelju i Otкупitelju.

Gotovo svi veliki glazbenici i pjevači imaju u svome programu i na svojim božićnim albumima napjev drevne pjesme *Venite, adoremus – Dođite, poklonimo se*. Možda i nisu uvijek svjesni što izgovaraju, što te riječi izvorno znače. Ali baram budimo mi toga svjesni: *Dođite, poklonimo se Gospodinu Isusu* – zajedno s Marijom i Josipom, te *volom i oslom*, Njemu položenu u jaslucima. Da bi se čovjek poklonio, treba se duboko prignuti, pasti na koljena pred to Dijete. I postati dijete. A dijete je u Isusovim kategorijama mjerilo za sve i mjerilo svega.

Obnovite molitvu i otvorite se svetoj isповijedi

Došašće je za nas vjernike milosno vrijeme u kojem se duhovno pripremamo za svetkovinu Božića. Spominjemo se prvog dolaska Isusa iz Nazareta, Riječi Božje, Svjetla istinskog u našu povijest, u naš svijet, da svojim svjetlom prosvijetli svijet i sve koji u njem prebivamo.

vlč. Adalbert Rebić

Obnovite molitvu. Molite da ne padnete u napast!

Nakon Posljednje večere Isus je pošao sa svojim učenicima u Getsemanski vrt. U nj je rado zalazio da provede tihe trenutke u molitvi, u susretu i u intimnom razgovoru sa svojim Ocem. Te večeri imao je poseban razlog da provede nekoliko trenutaka u molitvi i duhovnom razmišljanju. Bila je to njegova posljednja večer. Sutradan je za nj bio važan dan: bio je mučen i razapet na križu. U strašnim je mukama umro. Te večeri, posljednje u svome zemaljskom životu, reče učenicima:

„Sjednite ovdje dok ja odem onamo pomoliti se“ (Mt 26, 36). Povede sa sobom Petra i oba sina Zebedejeva, Ivana i Jakova. Spopade ga žalost i tjeskoba. Tada im reče: „Duša mi je nasmrt žalosna. Ostanite ovdje i bdijte sa mnom!“ (26,38). I ode malo dalje i pade ničice moleći: „Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoiđe ova čaša. Ali ne kako ja hoću, nego kako hoćeš ti“ (26,39). I dođe učenicima i nađe ih pozaspale pa reče Petru: „Tako, zar niste mogli jedan sat probdjeti sa mnom? *Bdijte i molite* da ne padnete u napast! Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo.“ (26, 40-41).

Bili su umorni. Oči su im se same od sebe sklupale i zadrijemali su. Isus je opet molio, usrdno molio. Isus ponovno dolazi k njima i moli ih da s njime bdiju i mole. Razumije njihov umor, njihovu slabost. Duh je doduše jak, ali je tijelo slabo. Ponovno im preporuča molitvu: „Bdijte i molite da ne padnete u napast. Duh je, istina, voljan, no tijelo je slabo“ (Mk 14,38). Imao je pred očima sve prizore sutrašnjeg dana: prizore bičevanja, krunjenje trnovom krunom, sudski postupak, razapinjanje ... Od muke se krvavo znojio. „I bijaše znoj njegov kao kaplje krvi koje su padale na zemlju“ (Lk 22,44). A Isus je uporno molio: „Oče moj! Ako nije moguće da me čaša mine da je ne pijem, budi volja tvoja!“ I ponovno dođe i nađe ih pozaspale, oči im se sklupale. „Tada

im reče: ‘Samo spavajte i počivajte! Evo, približio se čas! Sin Čovječji predaje se u ruke grešničke! Ustanite, hajdemo! Evo, približio se moj izdajica’“ (Mt 26, 45-46).

Molitva je susret s Bogom i razgovor s njime

To je bio Isusov trenutak molitve. To je bila prva Getsemanska ura. Danas nam Gospa ponavlja: „U ovom milosnom vremenu sve vas pozivam da obnovite molitvu!“ Gospa Marija bila je žena molitve i razmišljanja. Ona je dobro znala što znači molitva i koju moć ona ima u čovjekovu duhovnom životu. Molitva je čovjeku potrebna kao što mu je zrak potreban. Molitva je razgovor s Bogom, razgovor prijatelja s prijateljem. I više od toga. Molitva je čovjekov susret s Bogom, uranjanje u Boga. Slijedeći židovskog teologa i filozofa Martina Bubera i drugi su pisali o događaju susreta. Steinbüchel ovako opisuje tajnu susreta: „Ti mi postaje milost koja se dariva mojemu Ja, blagoslovom koji mi se daje. Ti ograničava moju samovolju, ali Ti budi i moju najdublju intimu: sve ono što u meni drijema i sve ono što sada spremam tomu Ti. Ja kao Ja živim od milosti toga Ti... Čitavo moje Ja ima svoju stvarnost samo u ovom odnosu prema Ti, ovaj odnos prema Ti je moja stvarnost. Susret s Ti je transcendiranje, nadilaženje moga, u sebi ograničena Ja, iznad samoga sebe prema drugome ... U susretu mi daleki Bog postaje blizak. On ostaje Drugi, ‘sasvim’ Drugi, meni i svemu, ostaje Bog, a ja ostajem čovjek. Ali on postaje moj Ti, moj Bog i sve moje, kako se u svome strahopoštovanju pred uzvišenim Bogom mogao moliti Augustin, ipak bliskomu Bogu, onomu koji je postao Bog njegova srca. Bog je Drugi, ali ipak Prisutni, koji mi je bliži nego što sam ja samomu sebi. On mi je u svoj svojoj udaljenosti posljednji i najvjerniji pratitelj u životu, komu se u svakome razočaranju u čovjeka mogu uvijek obratiti kao svomu pravom Ti“

Kako se ljudi u susretu *preobrazu*, svjedoči nam Luka opisujući susret Marije s Elizabetom. Marija mora izaći iz sebe i mora prijeći preko brda svojih prepreka i svojih strahova, preko brda predrasuda i zidova između nje i Elizabete. Mora biti potpuno i posve ona sama, bez zaštitnoga zaleđa da bi potpuno prispjela drugomu i mogla ga susresti. I kad potom susreće Elizabetu i pozdravlja je, dijete u Elizabetinu krilu zai-gra. Elizabeta tada u Mariji prepoznata *tajnu Boga prisutna u njoj* i klikne: „Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod

utrobe tvoje! Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega? Gledaj samo! Tek što mi do ušiju doprije glas pozdrava tvojega, zaigra mi od radosti čedo u utrobi. Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!“ (Lk 1,42-45).

Po uzoru na Isusa i Mariju, i Pavao nam preporuča molitvu. U Poslanici Efežanima piše nam: „Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite. Poradi toga i bdijte sa svom ustrajnošću i molitvom za sve svete, i za me, da mi se otvore usta i dade riječ hrabro obznani-ti otajstvo evanđelja kojeg sam poslanik u okovima, da se ohrabrim o njemu kako treba govoriti“ (Ef 6,18-20). A u Poslanici Kološanima nam piše: „U molitvi ustrajte, bdijte u njoj u zahvaljivanju! Molite ujedno i za nas: da nam Bog otvori vrata riječi te propovijedamo otajstvo Kristovo, za koje sam i okovan; da ga očitujem propovijedajući kako treba“ (Kol 4,2-4). A Solunjanima: „Uvijek se radujte! Bez prestanka se molite! U svemu zahvaljajte! Jer to je za vas volja Božja u Kristu Isusu. Duha ne trinite, proroštava ne prezirite! Sve provjeravajte: dobro zadržite, *svake se sjene zla klonite!*“ (1 Sol 5,16-22). „Uostalom, molite,

Božje milosrđe, sigurno, na mnoge načine dolazi do ljudi koji se Bogu obraćaju, među ostalim i u pokorničkom činu na početku svete Mise, kada se iskreno i od srca kajemo za svoje grijehе. No, Crkva i unatoč tom nedjeljnom pokorničkom činu na početku Mise od svojih vjernika traži da se jedanput godišnje u sakramentu ispovijedi pomire s Bogom, pa makar i ne imali smrtnog grijehа na duši. Pobožni vjernici ispovijedaju se i češće, neki svaki mjesec, obično na prvi petak.

braćo, za nas da riječ Gospodnja trči i proslavlja se kao i u vas i da se oslobodimo nezgodnih i opakih ljudi. Jer nemaju svi vjere! Ali, vjeran je Gospodin koji će nas učvrstiti i sačuvati od Zloga. A uzdamo se, u Gospodinu, u vas: da vršite i da ćete vršiti ono što vam zapovijedamo. A Gospodin neka upravi srca vaša k ljubavi Božjoj i postojanosti Kristovoj“ (2 Sol 3,1-5).

Došašće je milosni trenutak! Priznajte i ispovjedite svoje grijehе!

Došašće je za nas vjernike milosno vrijeme u kojem se duhovno pripremamo za svetkovinu Božića. Spominjemo se prvog dolaska Isusa iz Nazareta, Riječi Božje, Svjetla istinskog u našu povijest, u naš svijet, da svojim svjetlom prosvijetli svijet i sve koji u njem prebivamo. „Svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka dođe na svijet“ (Iv 1,9). „I Riječ tijelom postade i nastani se među nama i vidjesmo slavu njegovu – slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca – pun milosti i istine“ (Iv 1,14).

U vrijeme došašća svom snagom duha mislimo na Isusa. Mislimo ne samo na njegov prvi dolazak koji se već ostvario, nego i na njegov drugi i konačni dolazak u slavi koji još iščekujemo. I pripremamo se, vjerom nadahnuti i u nadi učvršćeni, za taj njegov slavni dolazak, kad se pojavi na oblacima nebeskim i uzme nas sa sobom u kraljevstvo Boga Oca. „Jer sam će Gospodin – na zapovijed, na glas arkanđelov, na zov trublje Božje – sići s neba. I najprije će uskrsnuti mrtvi u Kristu, a zatim ćemo mi živu, preostali, zajedno s njima biti ponoseni na oblacima u susret Gospodinu, u zrak. I tako ćemo uvijek biti s Gospodinom. Tješite se dakle uzajamno ovim riječima!“ (1 Sol 4,16-18). „Gle, dolazi s oblacima i gledat će ga svako oko, svi koji su ga proboli, i nari-

cat će nad njim sva plemena zemaljska. Da! Amen“ (Otk 1,7).

Došašće je vrijeme *obraćenja*. Crkva nas poziva da u vrijeme došašća skrušeno ispovjedimo grijehе, da se pomirimo s Bogom te da potpomognuti Božjim djelovanjem obnovimo svoj duhovni život. Sveta ispovijed i došašće idu zajedno. Ne možemo istinski proslaviti rođenje Isusovo, ako prethodno ne očistimo svoj život od svega zla što se kroz gotovo godinu dana, tamo od korizme, nakupilo u našem životu. Nažalost, danas su mnogi katolici zapostavili sakrament ispovijedi, sakrament pomirenja s Bogom. Crkva nas poziva da se očistimo od svakog grijehа, da produbimo i usavršimo ljubav prema Bogu i prema bližnjemu. Zato uz ispovijed Crkva svim vjernicima preporuča da čine dobra djela bližnjima, osobito onima koji su u nevolji, koji su ugroženi duhovno i materijalno, koji su gurnuti na rub društva, socijalno napušteni i osamljeni.

Božje milosrđe, sigurno, na mnoge načine dolazi do ljudi koji se Bogu obraćaju, među ostalim i u pokorničkom činu na početku svete Mise, kada se iskreno i od srca kajemo za svoje grijehе. No, Crkva i unatoč tom nedjeljnom pokorničkom činu na početku Mise od svojih vjernika traži da se jedanput godišnje u sakramentu ispovijedi pomire s Bogom, pa makar i ne imali smrtnog grijehа na duši. Pobožni vjernici ispovijedaju se i češće, neki svaki mjesec, obično na prvi petak. Tako oni u sakramentu svete ispovijedi i u euharistiji aktualiziraju svoje sakramentalno krštenje, svoj Savez s Bogom. Sakrament svete ispovijedi je sasvim osobni čin, milost za koju su oni Bogu zahvalni. Zato nas Marija poziva da se sada u došašću otvorimo sakramentu svete ispovijedi i da čista srca dočekamo rođenje Isusovo u Betlehemu.

Foto: ICMIM

Betlehemska Djetišce

„Ljudski život ima samo zato smisla što je zemlja bila dostojna nositi čovjeka Isusa Krista, što je živio jedan čovjek kao Isus Krist!” (D. Bonhoeffer).

fra Petar Ljubičić

Božić je blagdan radosne nade

Božić je obiteljski blagdan mira i radosti, duhovnoga zadovoljstva i istinske sreće.

Emanuel – Bog je s nama, k nama dolazi, i to uvijek iznovice. Uvijek nam riječ Božić zvuči potresno i uzbudljivo, svečano i radošno. Skoro da i nema nama draže i milije riječi od ove. Koliku nam poruku uvijek donosi?!

Sama pomisao na taj naš veliki blagdan ispunja nam dušu nježnošću i blagošću, razum obasjava svjetlom i vedrinom, a srce puni veseljem, dobrotom i mirom. Obuzimaju nas takvi osjećaji u koje se sabire cijeli naš život. U duši se pokreće nešto tako divno, što je teško riječima izraziti. Očutimo se tako sretnima, da jednostavno poželimo da to stanje potraje stalno, vječno. Zbog toga nam je Božić neopisivo drag i gotovo da ne bismo bili u stanju bez njega zamisliti svoj život. S posebnim tajanstvenim raspoloženjem čekamo ga svake godine; danima, mjesecima, ako ne i čitavu godinu znamo živjeti u njegovu iščekivanju.

Božić je blagdan za koji se živi dok ne dođe i blagdan od kojega se živi kad prođe.

Božić je blagdan ljubavi

Božić je blagdan Božje ljubavi, Božjega silaska među nas; blagdan života, blagdan radosne nade, blagdan malenoga Djeteta, blagdan poniznoga Boga, blagdan obitelji, blagdan mira...

Bog, koji je vječna ljubav, pronašao je načina da postane našim bratom i da ne prestane biti Bog. Ima li išta potresnije, radosnije i sretnije od te istine?!

„I riječ je tijelom postala i nastanila se među nama!” (Iv 1,14). To je ta radosna vijest. Posve je opravdano da se raduje čitavo nebo i kliče sva zemlja (Ps 96,11), a mi svi skupa s njima. Stoga pjevamo s anđelima: „Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima dobre volje!” (Lk 2,14) „Jer dijete nam se rodilo, sin nam je darovan” (Iz 9,5).

Bog je sišao na zemlju, u našu suznu dolinu, među nas ljude. Bog od vječnosti postao je čovjekom u vremenu. Uzeo je našu ljudsku narav, naše tijelo i našu krv. Da! Istina je to i to čudesna istina! Nama je to neshvatljivo, nerazumljivo i nedokučivo! Veliko je to čudo Božje ljubavi. Može se mirne duše reći: jedno od najvećih čudesa otkako postoji ova zemlja.

Tko je u stanju shvatiti da vječni Bog, vječna Božja Riječ, Božji Sin Isus Krist postaje pod djevičanskim srcem nazaretske Djevice Marije pravim pravcatim čovjekom, našim bratom, našim Spasiteljem i Otkupiteljem. On je, dakle, „postao nama ljudima u svemu sličan, osim u grijehu”. Utjelovljenje Sina Božjega po Duhu Svetome je tajna naše vjere. Mi vjerujemo u tu tajnu. Još više, mi živimo od te svete tajne...

Ne zaboravimo: Otkada se Bog utjelovio, postao čovjekom, on ne samo da zna što znači biti čovjek, kako je teško nekad biti čovjek, nego Bog je to iskusio, Bog je to proživio, Bog je to osjetio. To, zapravo, znači da Bogu ne trebamo previše i dugo tumačiti kako nam je teško, kako je mučno kad nam se „smrknje pred očima”, kad nas snađe kakva neznoda, kad nam sve pođe nizbrdo... On je to osobno iskusio – on to može razumjeti. Uostalom, on je Bog i sve mu je poznato, ali nam je u svemu htio biti sličan.

To opet znači da se svom Bogu mirne duše možemo povjeriti, potpuno predati, ako treba i izjadati, reći mu o svim svojim težnjama i mukama, tjeskobama i sumnjama, o svojim posrtajima i padovima, o ranama koje nas peku i bole. On će nas rado saslušati, najbolje razumjeti i utješiti. On će nam pomoći da postanemo novi ljudi, da se skupa s njim ponovno rodimo. Obdarit će nas svojim mirom i radošću.

Krist se rodio radi nas i našega spasenja

Nameće nam se pitanje: Zašto se Bog toliko ponizio da dolazi k nama baš kao malo dijete? Dijete svatko voli, a i ono svakoga. Bog nam je to htio pokazati baš na način malenoga Djeteta. Još više, htio nas je uvjeriti u to da nas žarko i neizmjerljivo voli, da mu je stalo do nas, da želi naše spasenje, tj. da bude vječno s njim.

Krist se rodio za nas i radi svih nas. Rodio se da nas sve pozove novom životu. Da nam pomogne, da nas pouči, da nam pokaže kako ćemo živjeti. Kako svoj život urediti i kako ćemo vječnu sreću postići.

Božić – čežnja čovjekova

Božić nam pomaže shvatiti tko je zapravo Bog, a tko je čovjek. Bog je vječna ljubav,

sama dobrota, neizmjerljivo milosrđe... Iz svoje vječne ljubavi on sve stvara. Iz ljubavi je stvorio čovjeka kao krunu svega stvorenoga. Stvorio ga je na svoju sliku. Čovjek je postao sličan Bogu po besmrtnosti i posvetnoj milosti koja ga čini Božjim djetetom i Božjim prijateljem. Ali, na samom prapočetku dogodio se sudbonosan pad. Čovjek htjede svoju sreću bez Boga. „Htjede biti sam sebi Bog!” Uzoholio se i ne htjede poslušati Boga. To ga je skupo stajalo. Od toga prvoga pada čovjek je nastavio posrtati i lutati te se sve više udaljavao od Boga. Čovjek u bijedi, grijehu i puštoši svoga života pozvao je Boga da mu se smiluje, da mu oprost... I dobri Bog ne napušta čovjeka koji je izgubio njegovo posinaštvo i prijateljstvo. Već nakon njegova pada obećava da će poslati svoga Sina – Spasitelja koji je jedini mogao popraviti ono što je čovjek pokvario i uspostaviti ponovno vezu prijateljstva s Bogom. Trebalo je dosta vremena proći da obećani Otkupitelj dođe. Prolazila su stoljeća i tisućljeća. Vapaji, jecaji i velika čežnja dizala se sa zemlje prema Bogu. I sama zemlja kao da je vapila i čežnula skupa sa svim stvorenim za obećanim. I jedne blažene noći, kad je ona bila u sredini svoga tijeka, rodio se u betlehemskejštalici onaj

tako žarko očekivani, obećani Bogočovjek Isus Krist. Tako je, konačno, „izašlo naše drago sunce i svanuo svemu svijetu spas.”

Krist je tako svojim rođenjem prepolovio ljudsku povijest na vrijeme kad je čovjek čeznuo za Bogom i iščekivao ga i na vrijeme kad Bog čezne za čovjekom. (I kao da imaju pravo oni mislioci koji ističu vezu i savez ljubavi između Boga i ljudi kad kažu: „Bog ne može biti bez čovjeka, niti čovjek može bez Boga!”) Bez Krista, bez njegova rođenja, ne možemo zamisliti ni sebe ni postojanje svega što postoji.

„Ljudski život ima samo zato smisla što je zemlja bila dostojna nositi čovjeka Isusa Krista, što je živio jedan čovjek kao Isus Krist!” (D. Bonhoeffer). Pravo je imao i Fenelon kad je rekao: „Uklonite betlehemske jaslice – i u povijesti će nastati užasna praznina.”

U ozračju Kristova rođenja sve naše patnje, muke, nezgode, svakidašnje brige i poteškoće dobivaju svoj smisao. Sve to nam postaje put do konačnoga susreta s njim, sada živim – s Bogom među nama.

Naša odgovornost za Božić

Što Krist svakoga Božića, pa i ovoga, od nas očekuje...? Što nam je činiti...? Je li dovoljno

samo klicati i pjevati od radosti i Bogu na velikome daru zahvaljivati? Ne zaboravimo što je jednom prilikom napisao Otto Karrer: „Što bi nam koristilo, kad bi se Krist i tisuću puta rodio u Betlehemu i kad bismo mu tisuću puta pjevali svoje pjesme te ga zazivali svim svetim imenima, kada ne bismo živjeli u njegovoj ljubavi, kada se ne bismo međusobno ljubili, kada ne bismo jedni drugima pomagali, kada bi svatko živio u svojoj sebičnosti”.

Kad su jednu novinarku pitali što za nju znači Božić, odgovorila je: „Božić je za mene dan kad polažem račune sama sebi: što je s mojim odlukama, s djelima, što je s onim što sam rekla, što sam napisala, što sam morala obaviti a nisam završila... Za Božić se osjećam više odgovorna.”

Doista, uvijek bismo se, a osobito za Božić, trebali osjećati više odgovornima. Potrebno je, dakle, naći vremena i povući se u one tihe kutke te malo dublje zaviriti u svoj život i iskreno se zapitati jesmo li spremni i pripravniji primiti Isusa. On se želi i ovoga Božića roditi u našem srcu, u našoj duši. Krist „se želi utjeloviti upravo u našem životu!” (L. Evelyn).

Rodit će se sigurno i u nama ako umremo grijehu i počnemo živjeti novim životom i ako dopustimo da nas Božji Duh toliko prožme – da Isus živi u nama i mi s njim. Da on hoda našim nogama, radi našim rukama, pjeva našim jezikom i slavi nebeskoga Oca. Da s nama trpi i s nama se raduje... Rodit će se ako u svakom čovjeku počnemo gledati svoga brata i njega – Betlehemska Djetišce. Jer on je sam rekao: „Zaista, kažem vam, meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće” (Mt 25,40).

Tako naš Bog Spasitelj izjednačuje sebe s nama i želi naglasiti koliko mu je stalo do toga da živimo, da se volimo, da se pomagamo i poštuemo kao prava braća i sestre. Zato je poruka Božića svim obiteljima i svim ljudima dobre volje bila i ostat će uvijek ista: budite dobri, primite Krista i volite se kao što je Krist volio vas!

Ne smije se nikada smetnuti s uma ova činjenica: „Utjelovljenjem Gospodin se dao na novi posao: obnoviti čovjeka i čovječanstvo. Najprije evo uzorak budućega čovjeka: Bogočovjek! Od betlehemske štale do golgotskoga križa on će biti uzor i poziv kako se živi Božjim životom u čovječjem obličju. Prošao je put svih nas da se ne uplašimo ni puta ni samih sebe, već da dopustimo Bogočovjeku da nas pobožanstveni te da surađujemo na tom Božjem pothvatu dok ne dođe do njegova punoga ostvarenja u vječnosti. Božić nas podsjeća: utjelovljenje i rođenje Isusa Krista stvarno je pobožanstvenjenje

čovjeka. Svakoga čovjeka 'dobre volje'. Rođen u Betlehemu i nama je uzor, poziv i snaga...” (Fra Ivo Bagarić).

Uzmemo li to posve ozbiljno, i naš će ovogodišnji Božić postati pravi obiteljski blagdan i on će dobiti svoj puni smisao te ćemo radosna srca zapjevati: „Došao je k nama svoju ljubav da nam da, da nas vodi k Bogu. On je sreća sva! Hvala Ti, Kriste, što si nam došao! Hvala Ti, Kriste, Ti si nam život dao!”

Betlehemska Djetišce Isuse, sam znaš i vidiš kolika je potreba da nam stalno dolaziš, da budeš među nama, s nama i u nama. Bez Tebe se nismo kadri snaći. Uvijek smo u opasnosti krenuti stranputicom. Hvala Ti, Isuse, što si se rodio i što nam uvijek ponovno dolaziš. Isuse, naša je žarka želja da i ovoga Božića prođeš diljem naše drage Domo vine i čitavoga svijeta i zaustaviš se u svakoj obitelji, u svakom domu. Zaustavi se svugdje gdje kuca ljudsko srce koje čezne za istinom, ljubavlju, dobrotom, slobodom, zapravo za Tobom. Ispuni sve bližničim mirom i radošću, blagoslovom i srećom. Pomozi svima da porastu u vjeri i nadi, ljubavi i vjernosti, bratstvu i ljudskosti.

Daj da ova radost u susretu s Tobom neprestano u nama raste! Učini nas nositeljima Tvojih radosnih darova, tvorcima Tvoga mira, i to svakoga dana, do konačnoga susreta s Tobom u vječnosti.

Osjetiti duh Božića

Svaki put kad dva čovjeka oprostite jedan drugomu, nastaje Božić.
Svaki put kad pomognete nekom čovjeku, nastaje Božić.
Svaki put kad se rodi jedno dijete, nastaje Božić.
Svaki put kad pokažete razumijevanje za svoje dijete, nastaje Božić.

Svaki put kad netko odluči živjeti pošteno, nastaje Božić.
Svaki put kad nastojiš dati novi smisao svom životu, nastaje Božić.
Svaki put kad nekoga pogledaš očima srca, s osmijehom na licu, nastaje Božić.

Jer tako se rađa ljubav.
Jer tako se rađa pravednost.
Jer tako se rađa radost.
Jer tako se rađa mir.
Jer tako se rađa nada.
Jer tako se rađa Krist Gospodin.

Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (XII.)

Dok čovjek bez Boga misli da je moguć mir u svijetu, koji bi morali stvoriti i jamčiti političari i moćnici, i da o tome miru ovisi i spokoj pojedinca i obitelji, Gospa nas uči nečemu posve suprotnom. Samo mir pojedinca ostvaren s Bogom i potom mir članova obitelji međusobno može biti kamen koji će biti ugrađen u temelje svjetskoga mira.

fra Ivan Dugandžić

Obiteljska molitva i čitanje Svetoga pisma

Uz brojne i različite pozive i poticaje kojima Gospa želi odgovoriti župu za poslanje koje joj je namijenila, na prvome je mjestu obiteljska molitva. Obitelj je prvi put spomenuta u devetnici pred svetkovinu Duhova: *Draga djeco! Večeras vam želim reći da u danima ove devetnice molite za izljev Duha Svetoga na vaše obitelji i na vašu župu* (2. lipnja 1984.). Ta poruka nekako nam spontano doziva u sjećanje onu novozavjetnu scenu kada zajednica Isusovih učenika, okupljena oko njegove Majke, u molitvi čeka dolazak Duha Svetoga (usp. Dj 1,12-14). Samo nekoliko mjeseci poslije Gospa želi sve obitelji u župi još jače uključiti u ostvarenje svojih planova, pozivajući ih na molitvu, i to posebi konkretno: *Draga djeco! Pripomogli ste mi svojom molitvom, da se ostvare moji planovi. Molite dalje, da se ostvare planovi u potpunosti. Molim obitelji župe, da mole obiteljsku krunicu* (27. rujna 1984.). Otada je krunica nezaobilazna molitva u mnogim međugorskim obiteljima, a one druge još uvijek Gospi duguju svoj odgovor.

Sljedeća Gospina molba upućena obiteljima vezana je uz mjesto i ulogu Svetoga pisma u njima: *Draga djeco! Danas vas pozivam da u svojim kućama svaki dan čitate Bibliju i nek bude na vidljivu mjestu da vas uvijek potiče da je čitate i da molite* (18. listopada 1984.). Dakle, nije riječ o bilo kakvom čitanju Biblije, nego o vjerničkom, duhovnom, o onom koje izravno vodi u molitvu. Poštujući godišnji ciklus rada u ljetnim i odmora u zimskim mjesecima, Gospa dva tjedna potom podsjeća kako bi zimsko vrijeme, kad prestaju poljski radovi, trebalo više iskoristiti za obiteljsku molitvu: *Draga djeco! Danas vas pozivam na obnovu molitve u vašim kućama. Prestali su radovi. Sad se posvetite molitvi. Nek molitva bude na prvom mjestu u vašim obiteljima* (1. studenoga 1984.).

Ova poruka otkriva još nešto značajno glede Gospina poziva na molitvu. Iako je poziv na molitvu, posebice osobnu, vrlo čest, ona

ne uvodi nikakve nove molitve, već želi oživotviti svima poznatu, ali u međuvremenu zamrlu molitvu. Konkretno u ovoj poruci riječ je o „obnovi“ obiteljske molitve, što će u povezanosti s pozivom na čitanje Svetoga pisma u obitelji u stanovitim vremenskim razmacima biti tema većeg broja kasnijih poruka.

Posebno snažno djeluje poruka kojom Gospa župu podsjeća na početke i oduševljenje koje je tada vladalo: *Draga djeco! Danas vas pozivam da se približite mome Bezgrješnom srcu. Pozivam sve da u svojim obiteljima obnovite žar prvih dana, kad sam vas pozvala na post, molitvu i obraćenje. Dječice, prihvaćali ste moje poruke otvorena srca, iako niste znali što je molitva* (25. listopada 1998.). Poruka sadrži lagan prigovor u smislu: oduševljenje je tada nadoknađivalo vaše loše znanje o molitvi; u međuvremenu ste puno čuli i saznali o molitvi, a nestalo je oduševljenja, obnovite ga!

Plodovi obiteljske molitve

Molitva koju Gospa traži od obitelji nije nikad svrha sama sebi. Ona treba uroditi duhovnim plodovima, od kojih je posebice naglašena ljubav u obitelji. Zanimljivo je da Gospa to čini u povezanosti s obiteljskim blagdanom, s Božićem: *Draga djeco! Znaete da se bliži vrijeme radosti, a bez ljubavi ne ćete ništa postići. Zato najprije počnite ljubiti svoju obitelj, sve u župi, a onda ćete moći ljubiti i prihvaćati sve koji dolaze ovamo* (13. prosinaca 1984.). Ta ljubav treba biti posve konkretna i prepoznatljiva u nečemu što će svaka obitelj do Božića prikazati Isusu. Gospa se pritom služi biblijskom slikom cvijeta pa kaže: *Svaka obitelj župe želim da donese kao znak predanja Isusu po jedan cvijet do dana radosti* (20. prosinca 1984.). Riječ je dakako o duhovnim plodovima kojima je cvijet samo slika.

Koristeći istu biblijsku sliku cvijeta, Gospa se ponovno osvrće na značenje obiteljske molitve za ostvarenje skladnog obiteljskog života: *Draga djeco! Molim vas da počnete mijenjati svoj život u obitelji. Nek obitelj bude skladni cvijet koji ja želim dati Isusu. Draga*

djeco, svaka obitelj nek bude aktivna u molitvi, a želim da se jednoga dana vide i plodovi u obitelji (1. svibnja 1986.). Te poruke mogu i trebaju u svakoj obitelji biti duhov-

Snimila Lidija Paris

no ogledalo u kojemu će svi članovi obitelji trajno promatrati svoje lice i provjeravati stupanj svoje duhovne zrelosti i odgovornosti za ono što se po Gospi već trideset godina događa u župi, koja je zbog toga postala župom svijeta.

Ozbiljnost i značenje Gospina poziva na međusobnu ljubav članova obitelji najbolje se prepoznaje u povezanosti s njezinim pozivom župljanima da ljube sve hodočasnike koji im dolaze. Samo nekoliko tjedana pred obljetnicu ukazanja, kada se u župi očekuje velik broj hodočasnika, Gospa poziva: *Draga djeco! Ovih dana u župu će dolaziti ljudi svih nacija. I sada vas pozivam na ljubav: ljubite najprije svoje ukućane, a onda ćete moći prihvatiti i ljubiti sve koji dolaze* (6. lipnja 1985.). Kršćani nemaju poteškoća s ljubavlju prema bližnjima koji su im prostorno daleko. Prema njima nije teško imati lijepe osjećaje, pogotovo ako nam kao hodočasnici donose i korist. Mnogo je teže ljubiti one bližnje koji su nam doista blizu, s kojima dijelimo i prostor i vrijeme, a nerijetko i netrpeljivosti. Ako nam, unatoč svemu, uspije njima iskazivati pra-

vu ljubav, tada ne će biti upitna ni naša ljubav prema hodočasnici.

Mir se ostvaruje u obitelji

Od početka ukazanja jasno je da Gospa pod mirom podrazumijeva dar od Boga koji treba izmoliti. Iako je većina poziva na molitvu za mir upućena svakom pojedincu, Gospa nije zaboravila više puta istaknuti obitelj kao mjesto ostvarenja mira. Posebno snažno djeluje poruka upućena na početku rata: *Draga djeco, ne zaboravite da je ovo milost koju mnogo ljudi ne shvaća i ne prihvaća. Zato vi koji ste rekli da ste moji tražite moju pomoć, dajte sve od sebe. Najprije dajte svoju ljubav i primjer svojim obiteljima. Vi kažete da je Božić obiteljski blagdan. Stoga, draga djeco, stavite Boga u svojim obiteljima na prvo mjesto da bi vam on dao mir i da bi vas zaštitio. Ne samo od rata, nego da vas i u miru štiti od svake sotonske napasti* (25. prosinca 1991.). Odmah sljedeća poruka bila je poziv na obnovu molitve u vašim obiteljima da tako svaka obitelj postane radost mom sinu Isusu (25. siječnja 1992.).

Dok čovjek bez Boga misli da je moguć mir u svijetu, koji bi morali stvoriti i jamčiti političari i moćnici, i da o tome miru ovisi i spokoj pojedinca i obitelji, Gospa nas uči nečemu posve suprotnom. Samo mir pojedinca ostvaren s Bogom i potom mir članova obitelji međusobno može biti kamen koji će biti ugrađen u temelje svjetskoga mira. Stoga svakom zalaganju za svjetski mir mora pretihoditi usrdna molitva Bogu od koga on dolazi. Zato Gospa u jeku rata snažno poziva: *Draga djeco! Danas vas kao nikad pozivam da molite za mir, mir u vašim srcima, mir u vašim obiteljima i mir u cijelome svijetu, jer sotona želi rat, želi nemir, želi srušiti sve što je dobro. Zato, draga djeco, molite, molite, molite!* (25. ožujka 1993.).

I sljedećih godina Gospa je u više navrata istaknula tu sudbinsku povezanost mira što ga pojedinac po molitvi ostvaruje u svome srcu, mira što ga ostvaruje obitelj svojom obiteljskom molitvom, s mirom za kojim čezne čitavi svijet. Da bi svaka obitelj u međugorskoj župi bila trajno svjesna svoje odgovornosti u tom smislu, Gospa uvijek iznova snažno naglašava kako pravi mir može biti samo plod molitve: *Draga djeco! Danas vas pozivam na molitvu. Neka vam molitva bude život. Jedna obitelj ne može reći da je u miru, ako ne moli. Zato nek vaše jutro počinje jutarnjom molitvom, a večer završava zahvalom* (25. kolovoza 1995.).

Uloga Svetoga pisma

Već smo vidjeli kako je uz poziv na molitvu povezan i poziv na čitanje Svetoga pisma. Prvi, neposredan plod tog čitanja jest obogaćenje i

produbljenje obiteljske molitve, jer *uistinu je živa i djelotvorna riječ Božja. Ona je oštrija od svakoga dvosjekla mača i prodire do rastavljanja duše i duha, zglobova i moždine, može suditi nakane i misli srca* (Heb 4,12). Udružena s čitanjem Svetoga pisma, naša molitva postaje bolja, savršenija. U svjetlu riječi Božje molitelj trajno pročišćava razloge i ciljeve svoje molitve, postaje sve svjesniji koliko toga u svom životu duguje Bogu, pa njegova molitva biva čišća, nesebičnija. Pravom molitelju slavljenje Boga postaje važnije od upornog traženja da Bog ispuni njegove želje.

No nije to jedini razlog zašto Gospa preporuča čitanje Svetoga pisma. Ono, u povezanosti s molitvom, nudi i odgovore na pitanje smisla i značenja samih ukazanja i poruka. Požalivši se u jednoj poruci kako je puno ljudi koji ne žele shvatiti moju poruku i prihvatiti s ozbiljnošću ono što govorim, Gospa nastavlja dajući takvima pravi odgovor: *Ako molite, Bog će vam pomoći da otkrijete pravi razlog mog dolaska. Zato, dječice, molite i čitajte Sveto pismo da biste preko Svetoga pisma otkrili poruku za vas preko kojih dolazaka* (25. lipnja 1991.). Tu imamo najbolju potvrdu da Gospine poruke nisu ništa drugo nego navještaj evanđelja u posebnim uvjetima života Crkve i svijeta danas. Svaka je njezina poruka mala kateheza s jasnim povodom i prepoznatljivom porukom.

Čitanjem Svetoga pisma lakše je otkriti i znakove vremena koji odišu ozbiljnošću, što je sadržaj jedne druge poruke: *Draga djeco! Želim da shvatite da sam ja vaša Majka, da vam želim pomoći i pozvati vas na molitvu. Samo molitvom možete shvatiti i prihvatiti moje poruke i pretvoriti ih u život. Čitajte Sveto pismo, živite ga, i molite da biste shvatili znakove ovoga vremena. Ovo je posebno vrijeme* (25. kolovoza 1993.). Koji su to znakovi? Ponajprije očit je nezaustavljiv porast bezbožnosti u svijetu, propadanje svih duhovnih i moralnih vrijednosti, izravan atak na svetost obitelji i same temelje života, širenje mržnje i osvete, sve ozbiljnija prijetnja terorizma i brojni drugi.

Dok svjetski moćnici razmišljaju globalno i traže globalna rješenja, Gospa se usredotočuje na obitelj, u kojoj sve počinje i završava. U obitelji se rađa i vjera i nevjera, i radost i tuga, i sreća i nesreća. Zato ona nudi pravu školu obiteljskog života i odgoja: *Dječice, vi ne znate živjeti u milosti Božjoj, zato vas sve iznova pozivam da nosite Božju riječ u svojem srcu i u mislima. Stavite, dječice, Sveto pismo na vidljivo mjesto u svojoj obitelji i čitajte ga i živite. Poučavajte svoju djecu, jer ako im niste primjer, djeca odlaze u bezboštvo. Razmišljajte i molite i onda će se Bog roditi u vašem srcu i vaše će srce biti radosno* (25. kolovoza 1996.).

Preminuo međugorski župnik fra Petar Vlašić

Zračio je dobrotom, srdačnošću, jednostavnošću i ljudskom toplinom.

U Međugorju je 8. studenoga 2012. u ranim jutarnjim satima, okrijepljen svetim sakramentima, nakon teške bolesti preminuo međugorski župnik fra Petar Vlašić. Fra Petar je preminuo u 75. godini života, 51. godini redovništva i 47. godini svećeništva.

Obnašao je službe župnog vikara i župnika u deset župa, te bio gvardijan u Mostaru i defnitor svoje provincije. U Međugorju je živio od 1999., a službu župnika obavljao je od kolovoza 2007. do svoje smrti. Fra Petar je rođen 19. srpnja 1938. u Sovićima, župa Gorica, od oca Križana i majke Ruže r. Benović. Za svećenika je zaređen 11. listopada 1966.

Fra Petar je pokopan 9. studenoga u Međugorju u fratarsku grobnicu na Kovačići, groblju koje se nalazi u neposrednoj blizini međugorske crkve sv. Jakova apostola st. Pokojnikovo tijelo bilo je izloženo u župnoj crkvi od 13 sati, a sprovodni obredi započeli su sv. Misom zadušnicom u 15 sati. Misno slavlje predvodio je mons. Ratko Perić, biskup, u koncelecijaciji s fra Ivanom Sesarom, provincijalom, fra Rozom Brkićem, gen. defnitorom Hercegovačke franjevačke provincije, fra Marinkom Šakotom, župnim upraviteljem, te s još 183 svećenika.

U uvodu je Biskup rekao da zadušnicom molimo za dušu pokojnika, a sprovodom činimo dužni ispraćaj tijela pokojnika i vraćamo ga zemlji odakle je uzeto. Izrazio je sućut cijeloj Provinciji, zatim međugorskoj, te rodnoj župi sv. Stjepana Gorica-Sovići i bližoj i daljoj obitelji i rodbini. Zahvalio je fra Petru na 47 godina svećeničkog služenja i rada u ovoj Biskupiji i to na deset župa. Fra Petar je umro u 75. godini, kad svećenici i biskupi idu u mirovinu. On je u toj godini otišao u Božju mirovinu i mir, zaključio je biskup.

Homiliju je izrekao Provincijal. Između ostalog je rekao: „Na našega fra Petra dadu se doslovce primijeniti riječi starozavjetnoga pjesnika: *Gospodine, ne oholi se, ne gordi se moje srce niti se moje oči uznose. Ne žudim za stvarima velikim, niti za čudima što me nadvisuju. Ne, ja sam se smirio i upokojio svoju dušu. Kao dojenče na grudima majke, kao dojenče duša moja počiva u Gospodinu* (Ps 131).

Gajeći silnu ljubav prema svojoj Provinciji, svom zvanju, a napose prema Crkvi, za susret s Gospodinom fra Petar se pripremao cijeloga svoga ovozemaljskog života, hraneći se svakodnevno onom hranom koju je Isus obećao za život vječni govoreći nam, *tko jede tijelo moje i pije krv moju, ima vječni život,*

i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan (Iv 6,54).

Iz fra Petrova krhkog tijela zračila je istinska pobožnost i franjevačka jednostavnost. Gdje je god djelovao, ostavljao je svijetao trag, što svjedoči i činjenica da ga se vjernici na župama na kojima je djelovao uvijek rado i sa zahvalnošću sjećaju...

Na pragu njegove sedamdesete godine, kad je najmanje očekivao i želio, na izričito traženje njegovih pretpostavljenih, u duhu svoga redovničkog zavjeta poslušnosti, prihvatio je odgovornu, tešku i složenu župničku službu u ovoj svjetski poznatoj župi. I tu je, unatoč sve češćim pobolijevanjima, dao sve od sebe ophodeći se krajnje savjesno s duhovnim i materijalnim dobrima. Ustajao je među prvima i svako jutro išao na mjesto gdje se pale svijeće. Tu bi zapalio svijeću za žive i pokojne, pomolio se pred Raspetim i nakon toga započinjao dan molitvom Božanskog časoslova, svetom Misom, molitvom. Uvijek je ostavljao dojam ozbiljna, savjesna svećenika i redovnika zadovoljna i radosna u svom zvanju, svjesna suodgovornosti za sadašnjost i budućnost svoje redovničke zajednice i Kristove Crkve. Zračio je dobrotom, srdačnošću, jednostavnošću i ljudskom toplinom.

Iako u zadnje vrijeme pritisnut teškom bolešću, sve je podnosio krajnje strpljivo, mučenički, predan u Gospodinovu volju i ruke.

Fra Petre, imao si riječi i ljubavi za čovjeka, imao si srca za čovjeka u potrebi. Kod tebe nije znala ljevica što čini desnica (usp. Mt 6, 3), bio si otvorena srca i šake, nikad stisnute ruke. Naučio si više oskudijevati nego obilovati, upravo kao što veli Pavao, na sve si bio naviknuo (usp. Fil 4, 12). I na studen duvanjsku, zime, led i snijeg, i na vrućine hercegovačke, i na neprijateljske granate zadnjeg rata, ali si imao vrhovno pravilo: Bog i čovjek, Bog za čovjeka i čovjek za Boga. I neka Bog po Isusu bude tvoja nebeska plaća, a Marija – kojoj si ovdje u Međugorju u zadnjoj postaji svoga svećeničkog služenja odan bio – neka te dovede svom Sinu kao svoga milog sina.

Fra Petre, hvala ti za tvojih 47 godina svećeništva u ovoj zemlji Hercegovoj, za služenje Bogu i narodu, Gospi i tolikim hodočasnicima koji su dolazili, koji su te voljeli i rado susretali.“

Na kraju misnog slavlja od fra Petra se oprostio fra Marinko Šakota, iznijevši njegov životopis i zahvalivši mu na bratskom životu i primjeru strpljivosti u bolesti. Također je zahvalio svima koji su fra Petru pomagali u najtežim trenucima, bolničkom osoblju u Čitluku i Mostaru, te posebno Berislavu Kozini.

U ime rodne župe, od pokojnika se oprostio fra Željko Grubišić, župnik u Gorici-Sovićima. Naglasio je da je fra Petar rado dolazio u svoju župu i bio prepoznatljiv po svom smijehu i srdačnom saobraćanju sa župljanima.

U ime fra Petrovih kolega od pokojnika se oprostio fra Marinko Leko, župnik u Rakitnu. Fra Marinko se prisjetio zajedničkih trenutaka i početaka, zahvalio kolegama na ljudskosti, prijateljstvu i jakom svjedočanstvu svećeničkog i fratarskog života koje je fra Petar živio na svoj jednostavan ali upečatljiv i izvoran način. „Bio si istinski Kristov svećenik!“ završio je fra Marinko.

Nakon što je Biskup podijelio misni blagoslov, Provincijal je izrekao posljednje preporuke za pokojnika i blagoslovio lijes. Novaci su ponijeli križ, sliku i cvijeće, međugorski svećenici lijes te se procesija, moleći slavna otajstva krunice, uputila ka Kovačići. Procesija je ispunila prostor od crkve do groblja i tako spojila fra Petrovo mjesto molitve i rada s njegovim posljednjim počivalištem na zemlji.

Nakon blagoslova groba, lijes je uz zvuke *Kraljice neba*, koju je predvodio Veliki međugorski župni zbor Kraljice Mira, spušten u franjevačku grobnicu.

Iz razgovorâ s fra Petrom Vlašićem

Tijekom pastoralnog djelovanja u međugorskoj župi fra Petar je više puta dao intervju za Glasnik mira. Donosimo kraće dijelove iz tih razgovora.

Potruga za duhovnim

Međugorje opovrgava tvrdnju da je čovjek sve udaljeniji od Boga, jer je Međugorje potraga za duhovnim, za Bogom. Svejedno, bio čovjek bogat ili siromašan, on bez Boga ne može. Čovjek, živeći po Božjim zapovijedima, posteći, moleći, obraćajući se, postiže svoj životni cilj. Mnogi su se upravo ovdje odrekli svoga bogatstva, svoje karijere. Mnogi su osjetili svećenički i redovnički poziv upravo u Međugorju. Svakodnevno ovdje imamo sve više svećenika, što je dobar znak za Crkvu. Jer ako se svećenik obrati, prihvaća i zavoli svim svojim srcem svoj poziv, on će nuditi zdrav nauk svojim vjernicima. A to je ponajprije Božja riječ, sveta Misa, klanjanje, poznate nam i prokušane katoličke pobožnosti, napose Mariji i svecima.

O medijima

Ne treba ni naglašavati koliko su danas mediji važni u izgradnji boljega svijeta. I oni zasigurno pridonose tomu hoće li čovjekovo srce biti nemirno ili će u njemu, na Božjem putu na koji nas Marija zove, vladati mir.

Što je Međugorje današnjem vjerniku, svijetu i Crkvi?

Ono je samo dokaz da postoji u čovjeku i duhovna dimenzija, da čovjek bez Boga ne

može. Dugo smo živjeli u komunizmu, koji je uporno nijekao Boga i sve vezano uz vjeru i čovjekovu dušu i duhovnu dimenziju. Kad vidimo ovdje, u Međugorju, naše slavonske majke u narodnim nošnjama ili pak one starice iz Poljske i Ukrajine, u svojim nošnjama, uz rame i zajedno s akademikima, stručnjacima iz cijeloga svijeta, onda se čovjek osjeća sretnim što pripada Katoličkoj Kristovoj Crkvi. Ovdje imamo vjernike iz svih jezika, puka i naroda, iz svih krajeva, sa svih strana svijeta. Međugorje – pa to je Katolička Crkva u malome, zbog toga moramo biti svi sretni, presretni. Ovdje se svi razumiju jer govore jezikom Isusovim, a to je jezik ljubavi.

Poruka?

Trebamo biti glasnici, nositelji mira, i jedni drugima i cijelome svijetu. Nadići sve sitne bezvrijedne prepirke, zajednički se zaputiti istome cilju. Svi imamo u džepu kartu, ali bez povratka. Na putu smo u vječnost i prema Gospodinu. Iz svoga bogatog životnog iskustva mogu samo to poručiti: Samo ono ostaje što čovjek drugima daje. Dao Bog da budemo svi jedni drugima nositelji dobra, dobri anđeli, a neka Gospodin od nas ukloni svako zlo. Iz duša, iz obitelji, iz cijele župe, da budemo, kao što i Isus od nas traži, svjetlo svijeta i grad na gori, odnosno, grad među gorama ...

Kako ostati vjeran duhovnom blagu a ne okrenuti se samo materijalnom, koje je izazovno i primamljivo?

Mislim da svatko u svojem životu mora postaviti nekakvu ljestvicu vrijednosti, tj. što mu je bitno, što mu je u životu značajno. Nakon svih pustih svakidašnjih koještarija, priča, susreta, navečer se čovjek mora suočiti sam sa sobom i zapitati se, u što trošim svoj život, koji je smisao svega ovoga. Pa, vidimo da i u nas smrt ne dolazi kalendarski, prema godini rođenja, nego kosi i mlade ljude. Promet uzima svoj danak, neodgovoran i neuredan život osvećuje se u kojekakvim bolestima. Zašto čekati bolest da se zapitamo, čemu sve ovo vodi? Kad pokuca teška bolest na vrata, onda je obično prekasno. Komu, zapravo, služimo? Isus je postavio jasnu alternativu: Bogu ili Mamonu? Služim li ja novcu ili mi je novac samo pomoćno sredstvo? Robujem li svojoj kući, svojemu imanju, vozilu, ili mi je ono samo na uslugu? To si moraju postavljati svjedevce svi oni koji od hodočasnika žive. Imamo dovoljno zornih primjera i iz medija, ali i iz svoje okoline, da čovjek nije ono što pojede i popije ili se provede, nego da je stvoren za više te da mora za većim težiti. I konačno se u Bogu smiriti, naći u njemu svoj mir. A Marija nam iz svoje nebeske ljekarnice pruža redovito najbolji lijek...

Mons. Giuseppe Liberto – hvalospjev Veliča u Godini vjere

Od 2. do 14. studenoga u Vatikanu je održan 11. festival svete glazbe i umjetnosti. U organizacijskoj pozivnici ističe se želja da festival pomogne čovjeku svoj pogled podići prema Gore i otvoriti se za Dobro i Lijepo.

Razgovarao fra Miljenko Šteko

U okviru festivala u Sikstinskoj je kapeli u nedjelju, 11. studenoga, u nazočnosti pape Benedikta XVI., održan koncert u čast njegovog brata Georga Ratzingera, svećenika i skladatelja. Papinski pjevački zbor Sikstinske kapele, kojim je ravnao direktor, don Massimo Palombella, izveo je Georgovu Misu *Anno santo*. Imali smo sreću susresti u Međugorju donedavnoga ravnatelja Papinskoga pjevačkog zbora Sikstinske kapele mons. Giuseppe Liberto, koji je ovim zborom ravnao od svibnja 1997. do studenoga 2010. Osim redovitih brojnih vatikanskih nastupa, mons. Liberto je s glasovitim Papinskim zborom imao preko sedamdeset nastupa diljem svijeta. K tomu, skladao je mnoge pjesme, pisao knjige, predavao na sveučilištima... Godine 2004. pokrenuo je pri službenoj Vatikanskoj nakladničkoj kući nakladnički niz *Liturgica Poliphonia - I Canti della Cappella Musicale Pontificia "Sistina"*.

Mons. Liberto, u Godini smo vjere i čitav je katolički svijet u tom obzoru. Crkva nam u studenom pruža zanimljiv poticaj preko Festivala svete glazbe i

umjetnosti, s mnoštvom umjetničkih događaja. Sam papa Benedikt XVI. u audijenciju je primio članove udruge Sveta Cecilija te im naglasio kako liturgijska glazba pomaže očitovanju vjere i pridonosi novoj evangelizaciji. Papa je spomenuo i iskustvo Paula Claudela, glasovitog pjesnika i dramaturga, koji se obratio tijekom Večernje u pariškoj katedrali Notre-Dame slušajući pjevanje hvalospjeva Veliča duša moja Gospodina. To je slušanje odstranilo svaku sumnju iz njegove duše. A upravo ste Vi na nekoliko načina skladali Magnificat, posljednji nedavno, na početku Godine vjere. Budući da u Međugorju osjećamo snažan zamah marijanske pobožnosti, možemo li razgovarati o Gospi i marijanskoj pobožnosti, osobito glede hvalospjeva Veliča?

Vrlo rado, a prvo što mogu reći jest da je Crkva oduvijek pjevala i uvijek će veličati Blaženu Djevicu Mariju. Ona, "tympanistria nostra", kako je naziva sveti Augustin. Ona, "skladateljica milozvučnih harmonija" ("modulatrice di soavi armonie"), kako je slikovito opisuje sveti Bernard. Ona, "premudra

vrhunska učiteljica glazbe" ("sapientissima sovrana maestra di musica"), kako je opisuje sestra Izabela, skladateljica iz 16. stoljeća.

No i prije tih oduševljenih klicanja ljudi, Presveto Trojstvo pjeva čudesa o njoj. Po ustima arkanđela Gabriela, Otac je pozdravlja: "Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!" Ispunjena Duhom Svetim Elizabeta proglašava jedan blagoslov i jedno blaženstvo: "Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje!" A zatim: "Blažena ti što povjerova da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!" Sin Isus će, pak, proglasiti blaženima sve one koji slušaju Božju riječ i čuvaju je u srcu. Isusova je Majka blažena u najvećoj mjeri jer je slušala i čuvala Riječ s neizrecivom ljubavlju.

Profesore, već je Prazajednica iz Jeruzalema, koja je nastala iz židovstva, bila povezana s pjevanjem i glazbom za vrijeme bogoslužja u hramu. Musica sacra vjerojatno je vrlo rano u svoje krilo prihvatila i marijansku pobožnost?

Od početaka kršćanstva Božji narod s burnim oduševljenjem pjeva himne Majci Božjoj. Svako svetište ima svoj izvorni marijanski repertoar, kao što svaka redovnička zajednica posjeduje svoj himnarij. Vjernici su Djevici Mariji uvijek pjevali kao živoj osobi, Majci, proslavljenoj na nebu i zazivanoj od svojih sinova na zemlji. Marijina prisutnost u glazbi, ista ona prisutnost koja se susreće u umjetnosti i književnosti, stalna je, ponizna, velikodušna.

Papa je spomenuo iskustvo Paula Claudela, kojeg su Bogu privukle uglazbljene riječi hvalospjeva Magnificat. Vi ste u Godini vjere skladali upravo taj hvalospjev. Što Vama govore te riječi s kojima ste vjerojatno srasli na poseban način?

U himnu *Magnificat* Marija u proročkom duhu pjeva o sebi kao o Božjem remek-djelu. "Odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom". To mi je tako dirljivo i životno: *Credo*

žive i duboke vjere, *Ecce* ponizne i pouzdane raspoloživosti, *Fiat* punog, odgovornog i oduševljenog prihvaćanja, čine da iz srca Djevice Majke potekne pjesma radosti, hvale, zahvaljivanja. Klanjajući se, slavi svoga Gospodina u njegovoj dobroti, snazi, milosrđu koje je ona sama iskusila. Marija, u svojoj *Fiat* i *Ecce*, izražava najveći dar milosti, svoju slobodu pred Bogom, za Boga. Glavno obilježje Marijina prihvaćanja ne izražava se jednim "ti moraš" upućenim od Očeve strane, već jednim "ja želim" s Marijine strane koja slavi milost kao suglasje i pristanak na Božju volju.

Ako se slažete, mogli bismo zajedno proći Veliča, od početka do kraja?

Možemo. Sami početak himna *Veliča* je nekako svijetao i sjajan himan prinosa, ispunjen drhtanjem. To je pjesma savršene hvale u skladu s duhom "Očenaša" i "Blaženstava". To je himan zahvaljivanja u kojem Marija čeka, bez ikakvih zahtjeva sa svoje strane, u nadi i ljubavi, pripisujući Bogu sve što se događa i oslanjajući se potpuno na njega u punom pouzdanju.

Već prva kitica, radost...

U prvoj kitici himna iz Marije provaljuje nezadrživi krik radosti i ona samu sebe promatra kao Božje remek-djelo. Ona je "službenica" ispunjena radošću, ona je ponizna i siromašna Djevica koja postaje Majka Božja.

Kako bismo iz ovoga mogli izreći poruku za nas, za našu vjeru u ovoj Godini vjere?

"Duša moja", "duh moj", čitavo moje biće "veliča" i "kliče", to jest veliča i raduje se radošću silnom. U veličanju Gospodina i klicanju u Bogu, svome Spasitelju, Marija nas uči slaviti u pjesmi i svim svojim bićem ljubiti Boga zbog onoga što je u sebi: Gospodin! Radi onoga što je za nas: Spasitelj!

Ove riječi izgovara Gospodinova Majka, Blažena Djevica Marija. Kakvu nam sliku sama o sebi ovdje pruža?

Magnificat otkriva uključenost Majke Božje u njezin jedinstven poziv. Marija ostaje na razini "siromaha Jahvinih" i u sebi utjelovljuje njihove tri odlike: promatra svoju neznanost, razmatra čudesa koja joj je Bog učinio, doživljava, s divljenjem, vlastito blaženstvo. Marija pripada četi blaženih siromaha i zato ju je Bog uzdignuo, zato se proglašava i biva proglašena blaženom. Gospodinova Majka tako postaje simbol plodnog tla u koje Bog izliva svoju ljubav po svojim odlukama, slaveći njegove čudesne pobjede.

A što nam sve govori druga kitica?

U drugoj kitici Marija je opjevala tri temeljne Božje odlike: svemoćnost, svetost i milosrđe. Bog koristi svoju svemoćnost da izvrši "velike stvari": stvaranje i otkupljenje. Svemoćni Bog, čije ime je Svet! Svetost je apsolutno savršenstvo Ljubavi, to je beskrajna preobražavajuća Ljepota. Bog očituje svoju svemoćnu svetost dajući svoje Milosrđe.

Marija u nastavku pjeva o blaženosti. Kako ovo razumjeti?

U djelu otkupljenja Marija je Žena koju je Otac izabrao da ostvari početak novoga svijeta. Djevica postaje povlašteno mjesto Božjeg dolaska u ljudskom tijelu. Eto zašto pjeva "odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom". "Blažena" je zato što kao "Majka Božja" ima iskustvo Božjih čudesa u njoj koja živi, kao molitelj, otajstvo početaka Crkve, čija je Majka u potpunosti. Blažena je zato što kao "službenica Gospodnja" razmatra velike stvari koje se čine u njoj, i slavi ih pjesmom hvale i zahvaljivanja.

Što Vam, profesore, govori izraz „velike stvari“ koje je učinio Svesilni?

Čuđenje, vjera, proroštvo – to su znakovi prihvaćene i življene Ljubavi koja postaje proslavljena Ljubav. Marijina proslava je posljednja od "velikih stvari" koje je Bog učinio u njoj i učinit će, također, u nama. Uznesena na nebo je, naime, znak i prvijenac naše proslave, to je zalag onoga što je čitava Crkva pozvana postati.

Kad čitamo nastavak, ili drugi dio ovoga hvalospjeva, otvaraju se nova i višeslojna obzorja?

U drugom dijelu himna *Veliča* zbor siromašnih slavi sedam načina na koje Bog svojim nepredvidljivim i nedokučivim odlukama djeluje u nama i u povijesti, stubokom preokrećući naše kriterije i naše planove: "Iskaza snagu mišice svoje". U tri dramatična momenta, Marija pjeva o kontrastu između oholih i po-

niznih: "Rasprši oholice umišljene"; između snažnih i slabih: "Silne zbací s prijestolja, a uzvisi neznatne"; između bogatih i siromašnih: "Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne". Zatim svraća pogled na Izraela i veliča Božju vjernost prema njegovu narodu: "Prihvati Izraela, slugu svoga". Počev od Abrahama, polazišta izraelske povijesti, Marija pjeva o ljubavi Boga koja se izražava putem nježnosti njegova milosrđa. Bog je vjeran zato što ostvaruje ono što obećava. Milosrđe i vjernost su izraz saveza, onoga saveza ljubavi između zaljubljenih čija je postojanost zadržana upravo dugotrajnom prokušanošću. Marijin pogled kreće od Abrahama i seže sve do Krista i njegove Crkve: "Kako obeća oćima našim: spomenuti se dobrote svoje prema Abrahamu i potomstvu njegovu do vijeka". Ako je obećanje spasenja dano iz besplatne milosrdne ljubavi, ostvarenje tog obećanja se ispunjava po vjernosti. Bog se pokazao vjeran Abrahamu i njegovu potomstvu u utjelovljenju svog Sina. Obećanja Boga Oca se ostvaruju u Kristu i "dovijeka" u Crkvi, za Crkvu, s Crkvom, Njegovim Tijelom, njegovom Zaručnicom (usp. Lk 1, 26-55).

Mons. Liberto, mogli ste se uvjeriti kako brojni hodočasnici pobožno sudjeluju u liturgijskome životu ovoga mjesta molitve. Počinje došašće u kojem se na poseban način susrećemo s Veliča. Naime, u drugom dijelu došašća i taj je hvalospjev uvršten u misne formulare kao onaj redak pjesme prije evanđelja. Što biste za kraj poručili našim čitateljima – kako usmjeriti svoje misli i srce kad čujemo ove retke?

Promatrajmo i častimo "Blagoslovljenu" i "Blaženu" koja nam, nakon svojeg *Ecce* i svojeg *Fiat*, nadalje pokazuje Sina svoga slavnog i kaže nam: "Dodite njemu i slušajte ga. Kontemplirajte ga, jedite i pijte od njega, združite se zauvijek s njim jer samo u njemu svaka ljudska ljubav postaje utjelovljenje i zajedništvo."

Kako je Isus pohodio djedicu Martina

Lav Nikolajevič Tolstoj

U jednom ruskom selu življase jednom jedan postolar imenom Martin. Ljudi su ga jako voljeli, pa su ga zvali „djedica“. Djedica Martin stanovaše u sobičku s jednim jednim prozorom, kroz koji je promatrao ljude. Tu je radio, tu je kuhao, tu je spavao. Budući da su mu žena i dvoje djece bili umrli, njegova najdraža večernja zanimacija, po završenu poslu, bijaše čitanje Biblije. Bila je to jedina knjiga koju je posjedovao. Ona mu je donosila mir, radost i utjehu. Najradije je čitao Lukino Evanđelje, jer je Luka bolje od ikoga znao opisati Isusovu ljubav i dobrotu.

Kada je jedne večeri djedica Martin otvorio Lukino Evanđelje, privukoše ga sljedeće riječi: *I okrenut ženi reče Isus Šimunu: „Vidiš li ovu ženu? Uđoh ti u kuću, nisi mi vodim noge polio, a ona mi suzama noge oblila i kosom ih svojom otrla. Poljupca mi nisi dao, a ona, otkako uđe, ne presta mi noge cjelivati“* (Lk 7,44-45). Ove su riječi djedicu Martina pogodile ravno u srce, pa počeo razmišljati što bi mogao dati Isusu kada bi došao

k njemu. Sjeti se da u ormaru u jednoj kutiji ima par majušnih cipelica. Bile su to najbolje cipele koje je ikada izradio. „Te bih cipele dao Isusu kada bi došao k meni, jer nemam ništa bolje“, promrmlja sebi u bradu. S tim je mislima zaspao. Odjednom začu glas koji mu šapće na uho: „Djedice, sutra, na Badnjak, gledaj cijeloga dana na ulicu. Sutra ću doći k tebi, ali dobro pazi da me ne previdiš, nego da me prepoznaš, jer ti ne ću reći tko sam“. Djedica Martin se probudi, protrlja oči i reče: „To je bio Isus!“ Iako nije znao je li to bio san ili java, bijaše sretan i siguran da će ga Isus pohoditi.

Na badnje jutro, djedica Martin ustade vrlo rano i sjede na svoje radno mjesto pokraj prozora. Pomno promatraše ljude koji su prolazili, da ne bi previdio Isusa. Štefanič, krhki starac, počeo vani priti snijeg. Vidjelo se da je taj posao za njega pretežak, jer je svako malo morao prekidati da bi se odmorio. Djedici Martinu smililo se stari Štefanič, pa ga pozva na šalicu čaja. Štefanič rado prihvati poziv. Dok su zajedno pili čaj, djedica Martin stalno bacaše pogled prema

prozoru. „Očekuješ nekoga?“ upita ga posjetitelj. „Smetam li?“ Djedica Martin odmahnu glavom. „Očekujem li nekoga? Da. Jesi li čuo za Isusa? Danas bi trebao doći k meni“. Štefanič s nevjericom odmahnu glavom, ali ne reče ništa. Tada mu djedica Martin ispriča cijeli događaj... i Štefanič ode bez riječi.

Djedica Martin sjede opet uz prozor, gledajući prolaznike. Čekao je Isusa i mislio na njegove riječi. Na ulici vidje neku nepoznatu, jadno i slabo obučenu ženu s malim djetetom u naručju. Stiskala ga je uza se da bi mu dala nešto od topline svojega tijela. Dijete nije imalo čak ni cipele. Oboje se treslo od hladnoće. Djedica Martin otvori vrata i reče ženi: „Dođite u kuću i zagrijte se malo pokraj moje peći!“ U toplim očima staroga postolara žena je prepoznala dobrotu i s povjerenjem ušla u toplu prostoriju. Nije htjela ništa jesti, ali je zahvalno prihvatila toplo mlijeko za dječaka. Pričala je Martinu tko je, odakle dolazi i kamo ide. „Dijete nema čak ni cipele, a tako je hladno!“ primijeti djedica Martin. „Nemamo za cipele“, odgo-

vori žena utučeno. Djedica Martin ustade, otvori ormar i pruži ženi cipele koje je htio dati Isusu. „Eto“, reče on. Žena mu odgovori suznih očiju: „Kako da ti zahvalim? Bog ti platio!“ Dok je žena obuvala dijete, Martin stade opet gledati kroz prozor. „Zašto gledaš kroz prozor?“ upita ga ona. Tada i njoj djedica Martin ispriča cijeli događaj... Ona mu reče: „Želim ti da te Gospodin danas posjeti. Zaslužuješ to. Bio si tako dobar prema meni i mojemu djetetu.“ Onda ustade, zahvali još jednom i ode.

Djedica Martin nastavi gledati prolaznike. Prodoše sati, mnogi ljudi prodoše pokraj njegova prozora, ali Isus ne bijaše među njima. Martin se strahovito prestraši. Možda je Isus prošao, a on ga nije prepoznao? ... Dok je tako stajao pokraj prozora, pade i noć. Martin zapali uljanicu i stavi je na stol, uze Bibliju da nastavi čitati gdje je bio stao prethodnog dana, ali ne nađe to mjesto. „To dakle bijaše samo san“, pomisli. Gorke suze obliše mu lice. „Tako sam želio da me Isus pohodi!“ Tek što je to izrekao, učini mu se kao da iza njega u tamnom kutu sobe stoje neki ljudi. Jedan mu glas prišapta: „Djedice, zar me nisi prepoznao?“ „Koga to?!“ upita Martin. „Mene, Isusa!“ reče mu glas. „To sam bio ja!“ Iz mračnoga kuta sobe izađe tada Štefanič, nasmiješi mu se i nestade... „I to sam bio ja!“ reče mu glas. Iz istoga kuta izađe i žena s djetetom. Oboje mu se nasmiješiše i nestadoše...

Martinovo srce obuze velika i neopisiva radost. Otvori svoju Bibliju i nađe ove riječi: *„Ogladnjih i dadoste mi jesti, ožednjih i napojiste me, stranac bijah i primiste me, gol i zaogrnušte me... što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!“* (Mt 25,35-40). Martin shvati da ga Isus nije prevario. Toga ga je dana doista pohodio i Martin ga je primio.

To kaže legenda. To je tek legenda, ali ona ima stvarnu pozadinu, jer za sve nas uvijek i posvuda vrijede riječi: *„Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste! Ogladnjih i dadoste mi jesti, ožednjih i napojiste me, stranac bijah i primiste me, gol i zaogrnušte me“*. Pokušajmo svakoga dana otkriti gdje Isus plače, gdje Isus tuguje, gdje Isus strahuje, gdje je Isusu hladno, gdje Isus gladuje, gdje Isus čeka na ljubaznu riječ, gdje Isus očekuje praštanje, gdje Isus čeka da ga posjetimo. Tada Božić ne ćemo iskusiti samo na dan Božića, nego će nam cijele godine biti Božić, i naše će srce biti puno neopisive radosti.

Obrodila i prevela Lidija Paris

S fra Slavkom meditiramo o došašću i Božiću

Priredio fra Marinko Šakota

Zašto je došašće (advent) drukčije od drugih vremena u godini?

„Adventsko vrijeme nas okreće k Bogu koji dolazi. Lakše ćemo se odlučiti na molitvu, na ispovijed, lakše se pomiriti. Božić će stoga biti dan života i mira. Tko nije okrenut prema Božiću, ostaje osamljen, a to nikada nije dobro.“

Došašće je vrijeme postavljanja pravih pitanja.

„S došašćem, pripremom za Božić, započinje novo vrijeme. Treba se ispitati da bismo mogli ponovno početi. Jedino pravo pitanje za nas je: Rastemo li u miru koji izlazi iz ljubavi, praštanja i milosrđa? Praštamo li lakše uvjrede i tražimo li oprostjenje, postaje li naša osjetljivost za druge izvorom želje da drugima pomognemo?“

Vanjska i unutarnja priprema za Božić – koja je važnija?

„Postoji prava opasnost da vanjska priprema izgubi svoj unutarnji temelj i da ne potiče na unutarnju pripremu. Time bi se zaista načinila velika nepravda Božiću, Isusu koji dolazi iz ljubavi prema nama. Drugim riječima, postoji opasnost da se radujemo Božiću zbog hrane i pića, zbog lijepih božićnih običaja, a ne Onomu zbog koga se sve to događa. Zamislimo da se netko priprema za dolazak i raduje se susretu s nama te da je pozvao mnoge prijatelje kojima je mnogo važnije ono što je na stolu nego susret s nama. To bi nas zacijelo duboko povrijedilo.“

Razlikuj bitno od nebitnog!

„Postoji opasnost, iz dana u dan sve veća, da se zadržimo na vanjskim uvjetima mira i radosti. Mnogi će u ovo predbožićno vrijeme toliko trčati i raditi i pripremati se za Božić da ne će imati vremena za molitvu, za dobru sv. ispovijed, za Misu, a to znači ne će imati vremena za susret s Bogom. A ako se on ne dogodi, božićna radost i božićni mir ne će dugo trajati. Završit će dobrim ručkom ili pićem, ili primanjem darova koje ćemo pripremiti jedni za druge. Takav mir će već sutra nestati kao dim na vjetru, a to znači da

je Božić prošao bez Isusa, tvorca mira. A to je za čovjeka strašno jer će ga nemiri vječno tjerati na nemirnim putovima i nikad ne će moći stati.“

Jedino ljubav (u nama) prepoznaje Ljubav. Jedino se ljubavlju može odgovoriti na Ljubav.

„Tko se u pripremi za Božić ne odluči na ljubav prema Isusu i ljudima oko sebe, on se svjesno ili nesvjesno odrekao unutarnje pripreme za Božić. Njemu će onda taj dan biti samo vanjska proslava, a to je premalo za slavljenje Božića.“

„Tko ostaje na tvarnoj razini, on ne može doživjeti Božić“

Htjeli su nas ostaviti bez povijesnog pamćenja

Uoči Svih svetih svake se godine u župnoj crkvi u Čitluku slavi sveta Misa za poginule hrvatske branitelje. Ove je godine Misu predslavio fra Ivan Dugandžić. Donosimo njegovu propovijed.

ako spomen tvoj smetnem ja ikada (Ps 137,5). I upravo to povijesno pamćenje, to trajno sjećanje na Jeruzalem dalo je snagu narodu da izdrži, da se vrati i ostvari novi početak.

Iz istih razloga i mi se svake godine okupljamo kako nikad ne bismo zaboravili što se prije dvadeset godina događalo. Ne želimo dopustiti da trava zaborava prekrije grob ijednog našeg branitelja, brojne masovne grobnice, jame i križne putove. Sjetimo se kako su nas poslije strašnih stradanja u Drugom svjetskom ratu htjeli ostaviti bez povijesnog pamćenja. Hrvatima je bilo namijenjeno da svoju tešku povijest prepuste zaboravu tako što je bilo strogo zabranjeno o njoj govoriti. Znademo da su tada povijest pisali pobjednici koji nisu bili skloni hrvatskom narodu, pa su njegovu povijest prikazivali u najgorem svjetlu.

No u životu se uvijek potvrđuje istinitost one Isusove riječi: *Nema ništa skriveno što se ne će otkriti, ni tajno što se ne će saznati.* Narod je znao pravu istinu i o Bleiburgu i o križnim putovima i, ako već nije smio naglas o tome govoriti, tiho i u povjerenju je to prenosio na nove naraštaje. U narodu je živjelo pamćenje kao sveta uspomena na svoje junake i mučelnike, na koje je bio s pravom ponosan. Upravo to povijesno pamćenje dalo je snagu i našim braniteljima da se u Domovinskom ratu suprotstave daleko nadmoćnijem neprijatelju i da stanu u obranu svojih ognjišta.

Njihovu odluku da se stave u obranu domovine i slobode može se usporediti s reakcijom onog liječnika iz poznatog romana „Kuga“ A. Camusa. Kada je u jednom velikom lučkom gradu zavladao kuga, čitav grad je pretvoren u veliku karantenu. Nitko ne smije ni u grad ni iz njega. Počinje ogorčena borba na život i smrt. Pritom je zanimljivo ponašanje ljudi. Jedni nastoje iskoristiti još preostali dio života i što više uživati. Drugi se u očaju ubijaju, ne videći drugog izlaza. Treći se uporno bore, premda ta bor-

ba nema velika izgleda. U njihovo ime jedan liječnik govori: „Ima smisla još samo ispunjenje svoje dužnosti, svejedno s uspjehom ili bez uspjeha. Najveća je hrabrost izdržati život koji se čini besmislenim.“

Taj osjećaj dužnosti, braniti svoju slobodu i svoj dom, ispunjao je i naše branitelje koji su stali na put gruboj sili. Mnogima se njihova odlučnost činila besmislenom i bezizglednom, ali ne i njima. I u njihovu slučaju pokazalo se kako i goloruka hrabrost odnosi pobjedu nad mržnjom i silom oružja.

Danas, dvadeset godina nakon stradanja u Domovinskom ratu, posebno nas boli kad vidimo kako moćnici ovoga svijeta i dalje pišu i prekravaju povijest prema nekim nama neshvatljivim i neprihvatljivim kriterijima. Opet je hrvatskom narodu, kao najmalobrojnijem, namijenjena nezahvalna uloga.

Teško je gledati kako za stvarne žrtve prošloga rata, za desetke tisuća prognanika koji su ostali bez igdje ičega, nema pravog razumijevanja, kako se gotovo ništa ne čini da im se omogući povratak na njihova ognjišta jer to jačima ne odgovara. Moćnicima bi bilo najdraže da ti jadni ljudi jednostavno zaborave da su to stoljećima njihova ognjišta i da potraže neke nove Babilone u kojima će se utopiti i nestati. A da bi sve to išlo lakše, treba hrvatskom narodu nametnuti osjećaj krivnje, iako je podnio najveće žrtve.

Ovakva i slična okupljanja uvijek nam trebaju dati novu snagu da se znademo mudro ali odlučno oduprijeti takvim nastojanjima. Neka ovo sjećanje na naše branitelje istodobno bude i ispit naše savjesti. Oni su se izborili za našu slobodu, a kako je mi čuvamo? Na domoljublje se svi zaklinjemo, a koliku cijenu smo spremni za nj platiti? Dug našim braniteljima najbolje ćemo odužiti ako se nesebično zauzmemo za zajedničko dobro svih, a time ćemo i novim naraštajima ostaviti najbolje jamstvo njihove sretni-ke budućnosti.

Smak svijeta i dolazak Antikrista

U liturgijskom vremenu došašća na osobit smo način pozvani na budnost i molitvu jer ne znamo ni dana ni časa kad će završiti naš zemaljski dio života.

fra Mario Knezović

Danas smo u prilici često čuti govor o smaku svijeta, sudnjem danu i dolasku Antikrista. Javljuju se „proroci“ i nazoviznanstvenici koji iznose i nadnevke smaka svijeta. Pogledajmo što o tome kažu Sveto pismo, Katekizam Katoličke Crkve i crkveni oci.

Što Antikrist simbolizira? To je izraz za protivnika Isusa Krista; on je oličenje zla i sotine koji kategorički odbija istinu. Antikrist može biti osoba, organizacija, pokret, vlada itd. Izraz Antikrist se po prvi put spominje u Ivanovu Evanđelju. U srednjem vijeku taj se pojam koristio za protivnike Katoličke Crkve, a kasnije je prihvaćen u svim kršćanskim zajednicama kao pojam za protivnike kršćanskih crkava. On se koristi i za nehumane vladare i državnike.

Teorije o kraju svijeta

Postoji više teorija o kraju svijeta, a trenutačno je aktualna ona vezana uz kalendar Maja. Istina je da taj dugovječni kalendar, koji počinje 3114. prije Krista, svoje brojenje završava 21. prosinca 2012. pa taj nadnevak mnogi tumače kao kraj oblička svijeta kojega sada uživamo. Druge teorije odnose se na „nepoznati“ planet Nibiru ili planet X koji su, prema nekim tvrdnjama, otkrili još stari Sumerani. Podatke o tome planetu, koji bi se u prasku trebao sudariti sa zemljom, negira sama NASA. Uz razne teorije, spominjemo i one o poravnanju planeta i galaksije. Neki idu tako daleko da tvrde da će preživjeti samo stanovnici sela Bugarach na Pirinejima pa u panici tamo kupuju nekretnine.

Kažimo i to kako pristaše teorija zavjere tvrde kako svijet danas funkcionira na principu „demonskog trojstva“: mržnja – osveta – nasilje. To su, tvrde oni, znakovi Antikrista koji je već uzео maha.

Ne dati se zavesti od lažnih proroka

Biblija na više mjesta aludira na Antikrista i smak svijeta – Posljednji sud. U Prvoj Ivanovoj poslanici čitamo: „Tko je lažac ako ne onaj koji tvrdi da Isus nije Krist? Ovo je Antikrist: tko niječe Oca i Sina“ (2,22). Sveti Pavao u Drugoj poslanici Solunjanima piše o Antikristu kao „čovjeku bezakonja, sinu propasti“ (2,3). Za Isusove riječi kod evanđelista Ivana: „Ja sam došao u ime Oca svojega pa ipak me ne primete. Ako drugi dođe u svoje ime, nje-

ga ćete primiti“ (5,43), mnogi će reći da Isus smjera na proroka laži – Antikrista.

Katekizam Katoličke Crkve (br. 1038 do 1041) piše: „Posljednjem sudu prethodit će uskrsnuće svih mrtvih, pravednika i nepravednika“ (Dj 24,15). To će biti „čas kad će svi koji su u grobovima čuti glas Sina čovječjega. I izići će: koji su dobro činili – na uskrsnuće života, a koji su radili zlo – na uskrsnuće osude“ (Iv 5,28-29). Tada će Krist „doći u slavi i svi anđeli njegovi s njime (...). I sabrat će se pred njim svi narodi, a on će ih jedne od drugih razlučiti kao što pastir razlučuje ovce od jaraca. Postavit će ovce sebi s desna, a jarce s lijeva (...). I otići će ovi u muku vječnu, a pravednici u život vječni“ (Mt 25,31. 32. 33. 46). Pred Kristom koji je Istina bit će konačno iznesena istina o stavu svakoga čovjeka prema Bogu.[605] Posljednji sud će otkriti, do zadnjih posljedica, sve što je tko za svoga zemaljskog života dobra učinio ili propustio učiniti. Poruka Posljednjeg suda poziv je na obraćenje dok Bog još daje ljudima „vrijeme milosno, (...) vrijeme spasa“ (2 Kor 6,2).

Činjenicu da će Posljednji sud biti ne smijemo odbacivati kao nešto što nas straši ili trivijalno zabavlja. Mi u misnome slavju kličemo kako *iščekujemo blaženu nadu i ponovni dolazak Isusa Krista*. Posljednji sud će biti, ali Isus kaže da je znanje o tome kod Oca. U Evanđelju po Mateju čitamo: „Jer će mnogi doći pod mojim imenom i reći: ‘Ja sam Mesija, i mnoge će zavesti. Čut ćete za ratove i glasine o ratovima. Gledajte da se ne uzne-

mirujete! Jer to se mora dogoditi, ali nije još svršetak. Dići će se narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će gladi i potresa zemlje u raznim mjestima. To je tek početak strašnih bolova“ (Mt 24,5-8).

Najčešća su svetopisamska upozorenja da se ne damo zavesti od „lažnih proroka“. Čvrstoća naslonjenosti na Isusa iz Nazareta stalna je zadaća vjernika koji zapravo, bez vjere u Isusa, doživljavaju svakidašnji smak svijeta. Prisjetimo se što je sv. Bonaventura, franjevac, „serafski učitelj“ rođen 1221. napisao o znakovima kraja svijeta i dolaska Antikrista:

„Kada starci izgube zdrav razum i mudrost; Kada kršćani izgube vjeru; Kada puk više ne bude imao ljubavi; Kada bogataši izgube milosrđe [postanu neosjetljivi na tuđu nevolju]; Kada mladež više nikoga ne bude poštovala; Kada siromasi izgube poniznost [skromnost]; Kada žene izgube čednost; Kada brak izgubi trajnost [i stane se vrtjeti isključivo oko zadovoljstva]; Kada klerici izgube čast i svetost; Kada redovnici napuste istinitost i strogost; Kada se prelati više ne će brinuti za upravljanje [za svoju službu] i kada izgube dobrotu; Kada gospodari zemlje izgube pobožnost i velikodušnost.“

Ako se prepoznamo u ovim Bonaventurinom riječima vrijeme nam je ozbiljno shvatiti poticaje milosnoga vremena došašća o molitvi i budnosti!

SIJEČANJ

U 1 MARIJA BOGORODICA - NOVA GODINA
S 2 Bazilije Veliki i Grgur Nazijanski
Č 3 Ime Isusovo, Genoveva
P 4 Anđela Folinjska
S 5 Telesfor, Gerlach
N 6 BOGOJAVLJENJE – SV. TRI KRALJA
P 7 Rajmund Penjaforški, Rajko
U 8 Gospa od brze pomoći, Severin
S 9 Adrijan, Julijan, Živko
Č 10 Agaton, Dobroslav, Dobriša, Grgur X.
P 11 Higin, Honorata, Časlav, Ratko
S 12 Benedikt, Bernard, Ernest, Tatjana
N 13 KRŠTENJE ISUSOVO
P 14 Feliks, Srećko, Malahija
U 15 Pavao Pustinjak
S 16 Berard, Honorat, Mislav
Č 17 Antun opat, Jolanda, Ljubica
P 18 Faustina i Liberata, Priska
S 19 Germanik, Kanut, Mario i Marta
N 20 2. NEDJELJA KROZ GODINU
P 21 Agneza, Janja, Neža, Publije
U 22 Vinko Pallotti, Vice, Irena
S 23 Emerencijana, Ema, Vjera
Č 24 Euzebijski, Ksenija, Franjo Saleški
P 25 Obraćanje sv. Pavla apostola
S 26 Paula Rimaska, Ruzica, Tit
N 27 3. NEDJELJA KROZ GODINU
P 28 Toma Akvinski, Tomislav
U 29 Konstancije, Valerije, Zdravko
S 30 Hijacinta, Martina Rim., Darinka
Č 31 Ivan Bosco, Marcela

SRPANJ

P 1 Estera, Aron, Šimun
U 2 Bernardin R., Franjo de Ger., Višnja
3.-6. – *Međunarodni seminar za bračne parove*
S 3 Toma, ap., Tomo, Tomislav
Č 4 Berta, Elizabeta Port., Elza, Laura
P 5 Ćiril i Metod, Slaven, Atanazije Jer.
S 6 Marija Goretti, Bogomila, Agata
N 7 14. NEDJELJA KROZ GODINU
8.-13. – *Međunarodni seminar za svećenike*
P 8 Akvila i Priscila, Eugen III.
U 9 Marija Petković, Nikola Pik i dr.
S 10 Amalija, Alma, Ljubica, Veronika
Č 11 Benedikt, Benko, Dobroslav, Olga
P 12 Mohor, Ivan Gualberto, Suzana
S 13 Majka Božja Bistrička, Hinko
N 14 15. NEDJELJA KROZ GODINU
P 15 Bonaventura, Dobriša, Vladimir
U 16 Gospa Karmelska, Karmela, Elvira
S 17 Aleksije Rim., Jedviga, Marcelina
Č 18 Arnulf, Arnold, Bruno, Fridrik
P 19 Justa i Rufina, Aurelija, Zora, Zlatka
S 20 Ilija prorok, Iljko, Biserka, Severa
N 21 16. NEDJELJA KROZ GODINU
P 22 Marija Magdalena, Lenka, Magda
U 23 Apolinar, Brigita, Ivan Cassian
S 24 Kristina Belg., Kristina, Mirjana
Č 25 Jakov Stariji, ap., zaštitnik župe Međugorje
P 26 Joakim i Ana, roditelji BDM
S 27 Kliment Ohridski i dr., Natalija
N 28 17. NEDJELJA KROZ GODINU
P 29 Marta iz Bet., Flora, Blaženka
U 30 Petar Krizolog, Rufin Asiški, Anda
S 31 Ignacije Lojolski, Vatroslav

VELJAČA

P 1 Brigita, Miroslav, Sever
S 2 Prikazanje Gospodinovo - Svijećnica
N 3 4. NEDJELJA KROZ GODINU
P 4 Andrija Corsini, Veronika Jer., Izidor
U 5 Agata, Dobrila
S 6 Doroteja, Božidarka, Pavao Miki i dr.
Č 7 Pio IX., Rikard, Držislav
P 8 Jeronim Emilijani, Jerko, Mladen
S 9 Apolonija, Sunčana, Zora
N 10 5. NEDJELJA KROZ GODINU
Stepinčevo – Misa za stradale svećenike i župljane župe Međugorje
P 11 Gospa Lurdaska - dan bolesnika
U 12 Damjan, Eulalija, Ludano
S 13 ČISTA SRUJEDA - PEPELNICI (post i nemrs)
Č 14 Valentin, Valentina, Zdravko
P 15 Agapa, Faustina i Jovita, Vitomir
S 16 Julijana, Onezim, Daniel
N 17 1. KORIZMENA NEDJELJA (čista)
P 18 Bernardica, Flavijan, Šimun
U 19 Bonifacije, Konrad, Ratko, Blago
S 20 Eleutrije, Franjo i Jacinta, Leon, Lea
Č 21 Eleonora, German, Petar Damiani
P 22 Katedra sv. Petra apostola, Tvrtko
S 23 Polikarp, Romana, Goran
N 24 2. KORIZMENA NEDJELJA (pačista)
P 25 Cezarij, Viktorin, Hrvoje, Berislav
U 26 Aleksandar, Branimir, Sandra
S 27 Donat Zad., Gabriel, Tugomil, Julijan
Č 28 Roman, Teofil, Bogoljub

KOLOVOZ

Č 1 Alfons Liguori, Vjera, Nada
1.-6. – *Međunarodni festival mladih*
P 2 Gospa od Anđela (Porcijunkula)
S 3 Augustin Kažotić, Lidija, Lida
N 4 18. NEDJELJA KROZ GODINU
P 5 Gospa Snježna, Nives, Snježana
U 6 PREOBRAŽENJE GOSPODNE
Misa za mlade na Križevcu
S 7 Donat, Darko, Kajetan, Siksto
Č 8 Dominik, Cirjak Rim., Nedjeljko
P 9 Edita Stein, Roman
S 10 Lovro, Lovorko, Zvezdan
N 11 19. NEDJELJA KROZ GODINU
P 12 Innocent XI., Hilarija, Veselka
U 13 Kasijan, Poncijan i Hipolit
S 14 Maksimilijan Kolbe, Euzebijski Rimski
Č 15 UZNESENJE BDM - VELIKA GOSPA
P 16 Rok, Serena Rim., Stjepan Ug.
S 17 Hijacint, Liberat, Miron
N 18 20. NEDJELJA KROZ GODINU
P 19 Ivan Eudes, Donat iz S., Ljudevit
U 20 Bernard, Samuel, Porfirije
S 21 Pio X., Hermorgen
Č 22 BDM Kraljica, Regina, Vladislava
P 23 Filip Benicije, Ruža Lim., Zdenko
S 24 Bartolomej, ap., Bartol, Bariša, Emilija
N 25 21. NEDJELJA KROZ GODINU
P 26 Anastazije, Branimir, Šandor
U 27 Honorat, Časlav, Monika
S 28 Augustin, Gustav, Tin
Č 29 Glavosijek Ivana Krstitelja, Bazila
P 30 Feliks i Adaukt, Gaudencija
S 31 Paulin, Rajmund, Rajko, Optat, Željko

OŽUJAK

P 1 Albin, Zoran, Hadrijan, Jadranko
S 2 Janja Praška, Lucije (kvatre)
N 3 3. KORIZMENA NEDJELJA (bezimena)
3.-7. – *20. međ. susret organizatora hodočašća*
P 4 Kazimir, Eugen
U 5 Euzebijski, Lucije, Ivan od Križa
S 6 Fridolin, Marcijan, Viktor, Koleta
Č 7 Perpetua i Felicitas, Ruža
P 8 Feliks, Ivan od Boga, Ivša, Boško
S 9 Franciska Rimaska, Franika
N 10 4. KORIZMENA NEDJELJA (sredoposna)
P 11 Dominik Cam, Firmin
U 12 Bernard, Maksimilijan, Dionizije
S 13 Rozalija, Eufrazija, Kristina, Sabin
Č 14 Matilda, Miljana, Ratka
P 15 Longin, Veljko, Lujza de Marillac
S 16 Herbert, Hilarije, Julijana, Smiljan
N 17 5. KORIZMENA NEDJELJA (gluha)
P 18 Ćiril Jeruzalemski, Ćiro
U 19 JOSIP, ZARUČNIK BDM, Josipa
S 20 Klaudija, Niceta, Mauricije, Dionizije
Č 21 Serapion, Vesna
P 22 Lea, Oktavijan, Nikola, Jaroslav
S 23 Oton, Pelagije, Dražen
N 24 CVJETNICA
P 25 Blagovijest (slavi se 8. travnja)
U 26 Emanuel, Eugenija, Marcijan, Goran
S 27 Augusta, Ernest, Lidija, Rupert
Č 28 VELIKI ČETVRTAK
P 29 VELIKI PETAK (post i nemrs)
S 30 VELIKA SUBOTA
N 31 USKRS - VAZAM

RUJAN

N 1 22. NEDJELJA KROZ GODINU
P 2 Kalista, Divna, Veljka
U 3 Grgur Veliki, Grga, Gordana
S 4 Marcel Lyonski, Ruža Viter., Dunja
Č 5 Majka Tereza iz Kalkute, Borko, Roman, Lovro
P 6 Kristina iz Tyrosa, Zaharija, Boris
S 7 Marko Križevčanin, Regina
N 8 23. NEDJELJA KROZ GODINU – ROĐENJE BDM – MALA GOSPA
P 9 Petar Klaver, Strahimir
U 10 Nikola Tolentinski, Pulherija
S 11 Ivan Gabrijel Perboyre, Miljenko
Č 12 Ime Marijino, Gvido, Dubravko
P 13 Ivan Zlatousti, Zlatko, Ljubo
S 14 Uzvišenje sv. Križa, Katarina
N 15 24. NEDJELJA KROZ GODINU
Misa na Križevcu
P 16 Kornelije i Ciprijan
(počinje zimski molitveni raspored)
U 17 Rane sv. Franje, Robert Bellarmino
S 18 Josip Kupertinski, Sonja, Irena
Č 19 Emilija, Januarije, Suzana (kvatre)
P 20 Andrija Kim, Teipisto i Agapije
S 21 Matej, ap. i ev., Matiša, Matko, Jona
N 22 25. NEDJELJA KROZ GODINU
P 23 Lino, Pio iz Pietrelcine, Tekla
U 24 Gospa od otkupljenja robova, Mercedes
S 25 Aurelija, Zlata, Tvrtko, Kleofa
Č 26 Kuzma i Damjan, Damir
P 27 Vinko Paulski, Gaj, Berislav
S 28 Večeslav, Vjenceslav, Lioba
N 29 26. NEDJELJA KROZ GODINU
Arkanđeli Mihael, Gabriel i Rafael
P 30 Jeronim, Jere, Jerko

GODINA VJERE

11. listopada 2012. – 24. studenoga 2013.

Blažena ti što povjerova! (Lk 1,45)

TRAVANJ

P 1 Uskrni ponedjeljak
Teodora, Hugo, Anastazije, Božica
U 2 Eba, Franjo Paulski, Dragoljub
S 3 Rikard, Siksto, Ratko, Cvijeta
Č 4 Benedikt, Izidor, Strahimir
P 5 Julijana, Vinko Ferrerski, Berislav
S 6 Celestin, Celzo, Rajko, Marcelin
N 7 2. USKRSNA NEDJELJA – BOŽANSKOGA MILOSRĐA, Misa u Šumancima
P 8 NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO - BLAGOVJEST
U 9 Demetrije, Hugo, Marija Kleofina
S 10 Apolonije, Sunčica, Ezekiel
Č 11 Antipa, Stanislav, Stana, Radmila
P 12 Julije, Viktor, Zenon, Davorka
S 13 Ida, Martin, Justin
N 14 3. USKRSNA NEDJELJA
P 15 Krescencije, Petar Barbarić
U 16 Benedikt, Bernardica, Tihonija
S 17 Anicet, Inocent, Robert, Rudolf
Č 18 Amadej, Agia, Apolonije, Eleuterije
P 19 Konrad, Ema, Rastko, Roman
S 20 Agneza, Teotim, Sulpicij, Berta
N 21 4. USKRSNA NEDJELJA
P 22 Kajo, Leonida, Teodor
U 23 Adalbert, Juraj, Đuro, Đurđica
S 24 Fidelis Sigm., Vjeran, Vjera, Melit
Č 25 Marko, evangelist, Maroje, Ermin
P 26 Kleto, Marcelin, Zorko
S 27 Ozana Kotorska, Jakov Zadrarin
N 28 5. USKRSNA NEDJELJA
P 29 Katarina Sijenska, Kata, Robert
U 30 Josip C., Pio V.

LISTOPAD

U 1 Terezija od Djeteta Isusa, Remigije
S 2 Anđeli Čuvari, Anđelko, Anđela, Teofil
Č 3 Kandid, Gerhard, Svjetlana
P 4 Franjo Asiški, Frane, Franka, Kajo
S 5 Emerik, Mirko, Imbro, Zakarija
N 6 27. NEDJELJA KROZ GODINU
P 7 BDM od Krunice, Rozario, Ružica
U 8 Demetrije, Hugo, Šimun starac
S 9 Dionizije Areop., Denis
Č 10 Daniel Comboni, Danko, Lujo Bertran
P 11 German, Ivan XXIII.
S 12 Maksimilijan, Makso, Serafin iz Monte
N 13 28. NEDJELJA KROZ GODINU
P 14 Kalist I., Divko, Ljeposlav
U 15 Terezija Avilska, Rezika
S 16 Hedviga, Margareta Marija Alacoque
Č 17 Florentin, Cvjetko, Ignacije, Vatroslav
P 18 Luka, ev., Lukša, Svjetlovid
U 19 Pavao od Križa, Petar, Izak
N 20 29. NEDJELJA KROZ GODINU
P 21 Uršula, Hilarije iz G., Zvezdan
U 22 Ivan Pavao II., Dražen, Marija Saloma
S 23 Ivan Kapistranski, Borislav, Severin
Č 24 Antun Claret, Martin, Jaroslav
P 25 Katarina Kotromanić, Krizant i Darija
S 26 Demetrije, Dmitar, Zvonimir, Lucijan
N 27 30. NEDJELJA KROZ GODINU
P 28 Šimun i Juda Tadej, ap., Tadija
U 29 Donat, Darko, Ida, Narcis
S 30 Marcel, Marojko, German
Č 31 Alfons Rodriguez, Kvintin, Vuk

SVIBANJ

S 1 Josip radnik
(počinje ljetni molitveni raspored)
Č 2 Atanazije Aleksandrijski, Eugen
P 3 Filip i Jakov Ml. ap., Mladen
S 4 Florijan, Cvjetko, Cvijeta, Iskra
N 5 6. USKRSNA NEDJELJA
P 6 Marija Katarina od sv. Ruže
U 7 Dujam, Dujje, Duška
S 8 Marija Posrednica, Viktor, Celestin
Č 9 UZAŠAŠĆE - SPASOVO
P 10 Gospa Trsatska, Ivan Merz, Job
S 11 Franjo Hieronimo, Memerto
N 12 7. USKRSNA NEDJELJA - Leopold Bogdan Mandić
P 13 Gospa Fatimska, Andrija Hubert Fournet
U 14 Matija, ap., Matko, Matiša, Justa
S 15 Izidor, Sofija, Mudroslava, Sonja
Č 16 Ivan Nepomuk, Nenad
P 17 Paškal Bajlonski
S 18 Ivan, Teodot, Venancije, Feliks
N 19 PEDESETNICA - DUHOVI
P 20 Duhovski ponedjeljak, Bernardin Sijenski
U 21 Andrija Bobola, Eugen, Dubravka
S 22 Jelena, Helena, Renata, Rita
Č 23 Deziderije, Željko, Vilim R.
P 24 Marija Pomoćnica, Suzana
S 25 Beda Časni, Dionizije Mil., Grgur
N 26 PRESVETO TROJSTVO
P 27 Augustin Kanterberijski
U 28 German, Vilim, Marija Bartolom.
S 29 Polion i Euzebijski, Maksimin
Č 30 TIJELOVO
P 31 Pohod BDM, Krunoslav

STUDENI

P 1 SVI SVETI
S 2 DUŠNI DAN, Duško, Duška
N 3 31. NEDJELJA KROZ GODINU
P 4 Karlo Boromejski, Dragutin, Drago
U 5 Emerik, Mirko, Imbro, Zakarija
S 6 Leonard, Sever, Vedran
Č 7 Engelbert, Anđelko, Florencije
P 8 Gracija Kotorski, Ivan Duns Scot
S 9 Posveta bazilike sv. Ivana Lateranskog
N 10 32. NEDJELJA KROZ GODINU
P 11 Martin Turski
U 12 Emilijan, Jozafat, Renato, Milan
S 13 Didak, Stanislav Kostka, Stanko
Č 14 Nikola Tavelić, Ivan Trogirski
P 15 Albert Veliki, Berto, Leopold
S 16 Gertruda, Gera, Margareta, Biserka
N 17 33. NEDJELJA KROZ GODINU
U 18 Posveta bazilike sv. Petra i Pavla
U 19 Krispin, Severin, Elizabeta
S 20 Feliks iz Valoisa, Srećko, Edmund
Č 21 Prikazanje BDM (Gospa od Zdravlja)
P 22 Cecilija, Cilika, Slavujka, Filemon
S 23 Klement I., Blagoje, Milivoj
N 24 KRIST KRALJ
Svršetak Godine vjere
P 25 Katarina Aleksandrijska, Kata
U 26 Leonard, Konrad, Dubravko
S 27 Maksim Virgijije, Delfina
Č 28 Jakov Markijski, Katarina L., Sostien
P 29 Illuminata, Svjetlana, Saturnin
S 30 Andrija, ap., Hrvošlav, Konstantin

LIPANJ

S 1 Justin, Mladen, Simeon (kvatre)
N 2 9. NEDJELJA KROZ GODINU
P 3 Karlo Lwanga i dr., Drago
U 4 Kvirin Sisački, Optat, Predrag
S 5 Bonifacije, Valerija, Zdravko, Darinka
Č 6 Norbert, Neda, Berto
P 7 PRESVETO SRCE ISUSOVO
S 8 Bezgrješno Srce Marijino
N 9 10. NEDJELJA KROZ GODINU
P 10 Ivan Dominici, Margareta, Greta
U 11 Barnaba, ap., Feliks i Fortunat
S 12 Ivan Fakundo, Leon, Bosiljko
Č 13 Antun Padovanski, Ante, Antonija
P 14 Elizej, Valerije i Rufin, Zdravko
S 15 Vid, Modest i Krescencija
N 16 11. NEDJELJA KROZ GODINU
P 17 Adolf, Rainer Scacceri, Laura
U 18 Elizabeta, Marko i Marcelijan
S 19 Gervazije i Protazije, Rornuald
Č 20 Florentina, Florencija, Cvjetka
P 21 Alojzije G., Slavko, Slavica, Vjekoslav
S 22 Alban E., Ivan Fisher i Toma Morus
N 23 12. NEDJELJA KROZ GODINU
P 24 ROĐENJE IVANA KRSTITELJA, Krsto
Hodnja mira Humak – Međugorje
U 25 OBLJETNICA UKAZANJA KRALJICE MIRA
S 26 Ivan i Pavao, Vigilije, Zoran
Č 27 Ćiril Aleksandrijski, Ladislav U.
P 28 Irenej Lyonski, Mirko, Smiljan
S 29 Petar i Pavao, ap., Krišto
N 30 13. NEDJELJA KROZ GODINU

Kršćani – ljudi adventske nade

Na početku vremena došašća imamo redovito čitanja iz Isusovih eshatoloških govora koji ne bi pristajali osjećajima što ih gajimo u ovome vremenu zapaljenih svijeća na adventskome vijencu, zelenih grančica, tihe meditativne glazbe, božićnih pjesama, darivanja te blagdanske ugode koja se posvuda širi. Isus govori o znakovima na nebu, o totalnoj pomrčini, o valovlju, oceanima koji se nadimlju, a doživjeli smo to minulih dana: Ocean se samo malo 'nakašljao', 'kihnuo', i jedna je svjetska prijestolnica ostala pod vodom, bez struje, bez javnoga prometa, ljudi nemoćni, premiru od straha, na sve strane vapiju za pomoć.

fra Tomislav Pervan

Treba samo malo pa da spoznamo kako smo nesigurna bića i u strahu se pitamo: „Gdje je uporište, gdje su temelji koji drže sve na okupu? Gdje je snaga koja u svemu djeluje?“

Ono što Biblija opisuje kao vanjske vidljive događaje koji se odvijaju u prirodi u obliku kozmičkih kataklizma dađe se prenijeti na čovjekovo psihofizičko stanje. Posvuda imamo samo jedno: Strah! Strah jednih od drugih, strah od sutra i za sutra, strah za drage osobe, strah od gubitka posla, strah za zdravlje, za obitelj. Strah da nam se sve ne obije o glavu, da nam u određenom trenutku, za kakva potresa, ne padne strop na glavu ili ležaj. Isus govori o nebeskim silama koje se urušavaju, a dađe se to prenijeti i na urušavanje vlastitih ideala, kad padaju životne zvijezde, kad gubimo orijentaciju, kad se u životu sve naglo urušava. O tlu pod nogama koje se gubi, koje ne

nosi, kad propadamo, nerijetko u snovima, u mračne bezdane. Imamo mi ispovjednici takva iskustva s ljudima koji su na sebe navali krivnju i grijeh, promašaje i besmislenost života, ili pak kad se izgubi draga osoba, kad se čovjek ogriješi, zakaže. Toliko puta se pojedincu tijekom života uruši sav svijet. Ništa više ne nosi, ništa ne daje sigurnost ni uporište, i čovjek ne vidi smisla svojem životu. O tome Isus govori, na to on misli.

Zanimljivo je da upravo u takvim prilikama, kad se sve trese i ruši, a sve ispunjeno bezdanim strahom, Isus daje sigurno jamstvo: „Kad se sve to stane zbivati, podignite svoje glave: Bliži se vaše otkupljenje! Vidjet ćete Sina Čovječjega gdje dolazi na oblacima, u slavi!“ Posvuda mrak, sunce pomrčalo, mjesec i zvijezde također ne daju svoj sjaj, i u takvu posvemašnjem mraku najjednom svjetlo: Isus Krist. Kao da želi poručiti: Čovječe,

Foto ICM

kad ti sve klizi iz ruku, kad ništa više nemaš, kad nemaš nikakve sigurnosti, upri pogled u Sina Čovječjega! Neka ti ne otešća srce u pijanstvu ili drogi ili pak prezaposlenosti. Pogled usmjeri u onoga tko te svojom istinom oslobađa.

Vjernici nikada nisu prestali vjerovati u Gospodina koji dolazi

Postoji jedna zanimljivost iz novije povijesti ljudske misli. Jedan od najosporavanijih ali i najutjecajnijih mislilaca novijega doba, Martin Heidegger, kao mladi privatni docent filozofije za tematiku svojih predavanja uzeo je upravo kršćansku eshatologiju iz prvoga stoljeća – naime, prvi kršćanski spis, Prvu Pavlovu poslanicu Solunjanima te jednu knjigu Augustinovih *Ispovijedi*. Nije mu bila nakana održavati teološka predavanja. On jest nakon mature četiri semestra studirao teologiju, ali je nakon toga prekinuo kad je došao do spoznaje da neoskolastička teologija njegova vremena nije kadra svojim pojmovljem dosegnuti ono što je zasvjedočeno u Novome zavjetu kao ranokršćansko životno iskustvo. Naglašavao je pojam *kairosa* i *parusije*, životnoga pravog trenutka i ponovnoga Kristova dolaska. Život i životno iskustvo ne otkrivaju se u horizontu platonске ni aristotelovske filozofije, naime, jedincatost, jedinstvenost u kojoj se odvija svaki život, u obzoru ponovnoga dolaska Isusa Krista. To bi bio povijesni kairos svakoga od nas; a na drugoj pak strani imamo čovjekovu ugroženost i usmjerenost prema budućnosti – prema ponovnom dolasku Isusa Krista – prema *parusiji*.

Upravo u Prvoj poslanici Solunjanima, najstarijem spisu Novoga zavjeta, imamo u originalnom tonu izvornu vjerničku svijest koja nam se danas čini pomalo stranom; i tu je govor o anđelima, trubliji, dolasku Sina Čovječjega u oblacima. I prema Heideggeru, budući da se teologija njegova doba oboruzala instrumentarijem Aristotela i Platona, promašuje izvornu poruku Novoga zavjeta. Stoga je zadaća filozofije otkriti autentičnu poruku o čovjeku i životu, i u svojoj oprjeci i suprotstavljenosti naspram ranokršćanskom životnom iskustvu Heidegger je udario drukčijim putem na kome je nastao njegov najzreliji plod, *Bitak i vrijeme*. Njegova je glavna misao da je čovjekov život *Sein zum Tode – bitak za smrt*, čovjek je biće stvoreno za smrt. On se okrenuo od kršćanstva i postao agnostički mislilac.

Kako se u svome misaonom ishodištu udaljio od kršćanstva, on je ispustio iz zrenika jedno: Vjernici nisu nikada prestali vjerovati u Gospodina koji dolazi, koji pruža tlo pod nogama, koji daje životno uporište. Kristova je osoba ulijevala stoljećima i tisućljećima ljudima snagu ovladati životnim poteškoćama, strahovima, davala je snagu u životu i smrti.

Trajno palimo nove svijeće kako bi sve zahvatilo Kristovo svjetlo

Upravo se to navješta u ovome vremenu došašća. Isus nam u svome dolasku, rođenju, životu i smrti očituje što znači biti čovjek. Zato na početku godine – crkvene, liturgijske, i stoji navještaj o dolasku onoga koji u rukama drži sudbinu svijeta. Želi nas pripremiti na Bo-

žić. Znamen ovih dana u došašću je adventski vijenac u obliku kruga, od zelenila s četiri svijeće. Znamo da krug nema početka ni kraja, kao ni Bog, a zelenilo nam veli da i u hladnim zimskim danima započinje novi život. Trajno palimo nove svijeće kako bi sve zahvatilo Kristovo svjetlo o njegovu dolasku. Sve to nam pismo nudi biblijski kalendar u ruke. Treba samo otvoriti uši i srce za njih.

Od samih početaka u prvome stoljeću kršćani su nudili svijetu alternativan način života. I danas su posvuda puna usta govora o *alternativama*, i nesvjesni da sama riječ ima u korijenu dvije latinske riječi, *aliter* i *natus*, što će reći, drukčije rođen, drukčijega podrijetla, koji ima drukčije ishodište. Kršćani su se smatrali alternativom društvu, bili su svjesni što se u njihovim životima dogodilo, znali su za preobrazbu koja je uslijedila nakon što bijahu *kršteni vodom i Duhom Svetim*. Krštenje bijaše jasni usjek u životu, nešto se i fizički promijenilo u njihovu životu i ponašanju. Gospodin je zahvaćao u njihove živote i zato imamo eksploziju novoga svjetonazora u prvim stoljećima, unatoč protimbi državne sile koja je pošto-poto htjela ugušiti, pa i stvarnim pogromima, novu opasnu sektu koja je potkopavala postojeći društveni poredak na nezaustavljiv način.

Najintenzivnije vrijeme nadanja i iščekivanja

Kršćani bijahu ljudi u iščekivanju *Kristova drugoga dolaska*, bijahu ljudi adventa. Blaženi Ivan Pavao II. pripremao je Crkvu na novi milenij, napose apostolskom pobudnicom *Nadolaskom trećega tisućljeća*. U samome naslovu imamo riječ *advent*, a samo je vrijeme neposredne pripreve posvetio Presvetomu Trojstvu i zbilji euharistijskoga Krista među nama, godini Euharistije. Mi smo unišili u advent-dohašće. To je u crkvenoj, odnosno Kristovoj godini najintenzivnije vrijeme nadanja i iščekivanja. Znamo iz iskustva da iščekivanje nije uvijek povezano s pozitivnim osjećajima. Kakvi nas osjećaji obuzimaju kad se nalazimo u čekaonici kod zubara, dok slušamo kako zubarska bušilica buši ili brusi, ili pak kod liječnika dok očekujemo konačne nalaze i dijagnozu? Kako sporo protječu minute ili pak dani dok ne stignu konačni rezultati pretrage! Koliko se straha i nadanja miješa u našim osjećajima? Iščekivanje nije više krjepost, nego strepnja ili dosada koja čovjeka paralizira u djelovanju. Stoga je i mnogim suvremenicima advent-dohašće vrijeme dosade, vrijeme u čekaonici ili pak u kupnji.

Kolika pak razlika između takva iščekivanja i iščekivanja mlade trudnice koja je pred porodom djeteta ili prvorođenca? Ona je ispunjena čežnjom, žudnjom, nadanjima. De-

vet mjeseci sazrijeva plod u njoj, osjeća ga, plod se u njoj miče, kuca, želi van. To je stvarateljsko iščekivanje – i upravo nas na takvo poziva Crkva u ovom vremenu. Da s Marijom hodimo, s njom su-hodimo. S njome čekamo da konačno sazrije plod, da se rodi Dijete – Sveto, Spasitelj svijeta, po Duhu Svetome. Svako rođenje nosi sa sobom promjenu, bitnu, u majci ali i u obitelji. Poglavitito pak Kristovo rođenje stubokom mijenja tijekove i povijest svijeta. Od toga nadnevka – od rođenja Sina Božjega – svjetske ure pokazuju drukčije vrijeme, vrijeme dobiva novu kvalitetu. Advent nam poručuje da i mi trebamo pomaknuti svoje životne kazaljke u drugom smjeru. Upravo kao sunčana ura koja smjera na sunce i pokazuje položaj sunca te ljudi prema njoj odčitavaju vrijeme.

Naše vrijeme pripada Kristu

Tajna dolaska Sina Božjega u ljudskom obličju izazov je i poziv da preusmjerimo svoje orijentire. Vrijeme nam nakon Kristova rođenja poručuje da ono nije bez Boga, nego da je Bog zahvatio u naše dane te da sukladno tomu trebamo živjeti, kako bi se i za nas moglo reći, *da se svjedočanstvo o Isusu Kristu učvrstilo među nama te da ne oskudijevamo nijednim milosnim darom dok čekamo objavu Gospodina našega, Isusa Krista* (usp. 1 Kor 1,7).

U crkvenoj liturgijskoj godini sjećamo se i slavimo tajnu svoga spasenja, svoga otkupljenja koje je postalo očitim u Isusu Kristu. Stoga bi bilo primjerenije govoriti o *Kristovoj godini*, a ne *crkvenoj godini*. Naše vrijeme pripada Kristu, on ima prednost u svemu, njemu se ništa ne smije pretpostaviti jer ni on nije ništa pretpostavio čovjeku. Postao je čovjekom, utjelovio se *radi nas ljudi i radi našega spasenja*.

Da bismo proživjeli kao vjernici vrijeme iščekivanja i neposrednoga dolaska Isusa Krista, trebamo se zaputiti u Marijinu školu. Marija nam pruža u ruke *notni ključ* istinske vjere, nade i ljubavi. Marija je *par excellence* adventski lik jer je sve njezino usmjereno prema Isusu Kristu. Ona za njega živi, ona ga donosi ovomu svijetu, rađa ga za ovaj svijet. Kao što se u prvim taktovima neke znane simfonije ili pak opere u njezinoj uvertiri *in nuce*, u jezgrecima intonira, nazrijeva sve što se potom na pozornici ili u djelu odvija, tako je i s vremenom došašća u našem životu. Već se ovdje pred nama razvija i raz-otkriva (*apokalipsa*) cjelokupna životna melodija vjere i podsjeća na ono što u svakoj Euharistiji, nakon pretvorbe i uzvika *Otajstvo vjere* izgovaramo, kako smrt Gospodnju navještamo, uskrsnuće slavimo, i konačni dolazak u slavi – s vjerom – iščekujemo.

Studio 3: blagoslov nove zgrade Radiopostaje "Mir" Međugorje

Petnaesta obljetnica Radiopostaje „Mir“ Međugorje

U nedjelju 25. studenoga obilježena je 15. obljetnica djelovanja Radiopostaje „Mir“ Međugorje. Tom prigodom je slavljen zahvalna večernja sveta Misa u crkvi sv. Jakova u Međugorju, koju je predslavio fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Propovijedao je fra Miljenko Šteko, ravnatelj. Susret s djelatnicima, prijateljima, predstavnicima medija s kojima Radiopostaja „Mir“ surađuje te brojnim podpirateljima nastavljen je u prostorijama radija. Čitavi taj dan protekao je u slavljeničkom raspoloženju, a svojom pjesmom radiopostaju su darovali glazbenici Alen Nižetić i Ivan Mikulić.

Radiopostaja „Mir“ Međugorje program emitira 24 sata dnevno te pokriva gotovo cijelu BiH, veliki dio Republike Hrvatske, a srednjim valom, satelitima i internetom svih pet kontinenata. Njezino programsko usmjerenje od početka se ravnalo po načelu „istinska ljudskost, zdrava religioznost“, što su prepoznali brojni stalni slušatelji diljem svijeta. To se na obljetnicu potvrdilo i njihovim neprestanim izravnim javljanjima u program te čestitkama.

12. obljetnica fra Slavkove smrti obilježena i u Majčinu selu

Dvanaesta obljetnica fra Slavkove smrti u Majčinu je selu obilježena 23. studenoga i to tradicionalnim okupljanjem djece iz Vrtića i djece iz Dječjeg sela te momaka iz Zajednice Milosrdnog Oca, fra Slavkove rodbine, prijatelja i djelatnika.

prema svakom hodočasniku ili potrebitom čovjeku. I onda kad nije bilo usmene komunikacije – zbog nepoznavanja jezika – otvorenost i toplina srca činili su da se fra Slavko srcem mogao sa svima sporazumjeti.

Nakon molitve Tijana Barbarić otvorila je izložbu dječjih radova koji su nastajali tijekom minule godine. Izložba će biti otvorena do Uskrsa 2013.

Čudesno je biti jednostavan!

Sredinom studenoga u Međugorju je na šestodnevnom duhovnim vježbama boravilo devetnaest franjevaca iz Provincije sv. Kazimira iz Litve. Duhovne vježbe predvodio je fra Miljenko Šteko, a s franjevcima iz ove nama daleke zemlje doputovao je i njihov provincijal fra Astijus Kungys, kojemu je to prvi posjet Međugorju.

Sudionici seminara su novinarima Radiopostaje „Mir“ Međugorje kazali da su došli moliti i tražiti zaštitu Blažene Djevice Marije i njezino vodstvo tijekom provincijskoga kapitula koji će se u njihovoj provinciji održati u siječnju iduće godine.

„Kršćanstvo je započelo u Djevici Mariji kada je izrekla svoje FIAT. Duhom Svetim i Marijinim DA rađa se Isus. I zbog toga smo htjeli doći našoj Majci, od nje učiti kako biti ponizan i otvoren Božjemu Duhu, kako svednevice izricati svoje FIAT – Neka bude volja Tvoja. Drugi razlog zbog kojeg smo došli u Međugorje jest taj što ovdje djeluju franjevci pa smo htjeli upoznati njihovo iskustvo. Ono što smo ovdje susreli tako je jednostavno: klanjanje, put križa, krunica, litanije itd. Čudesno je biti jednostavan!“ istaknuo je fra Astijus Kungys.

U Međugorju su primijetili da mnogi traže čudo, a kad ga ne vide odlaze u crkvu gdje fratri sa zajednicom vjernika mole krunicu i slave Misu. I kada započnu moliti s ostalom zajednicom, čudo se počinje događati u njima. „Čudo započinje s molitvom. Ono što je važno jest biti u zajedništvu s Bogom. Bez molitve se ne može osjetiti Boga u svom životu. U međugorskoj crkvi sam vidio istinsku zajednicu – Bog i ljudi ujedinjeni su kroz molitvu. Međugorje je za mene sveto mjesto jer je mjesto molitve. Moje je srce ispunjeno milošću jer sam otkrio da istinski život Živu Vodu dobiva u jednostavnim stvarima“, naglasio je provincijal.

Statistike za listopad 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 182 500.
Broj svećenika koncelebriranih: 4186 (135 dnevno).

Obilježena 12. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

Dvanaesta obljetnica smrti fra Slavka Barbarića obilježena je 24. studenoga molitvom križnoga puta na Križevcu koju je predvodio fra Miljenko Šteko. Istu večer za nj je slavljen sv. Misa u međugorskoj župnoj crkvi koju je, u suslavlju s 18 svećenika, predslavio fra Marinko Šakota.

Podsjetimo se, fra Slavko je osamnaest godina bio u službi Gospine poruke, koju je donio u mnoge krajeve svijeta. Tijekom djelovanja u međugorskoj župi fra Slavko je napisao brojne knjige, vodio različite seminare, utemeljio više redovitih godišnjih specifično međugorskih susreta, pripomogao dolasku zajednice Cenacolo i osnovao Majčino selo i Zajednicu Milosrdni Otac...

Svi njegovi molitveni i tvarni pothvati žive i te kako snažno i danas, što se najbolje osjeti kod njegova uvijek posjećena groba na Kovačici.

U molitvi križnoga puta i na večernjoj Misi 24. studenoga sudjelovali su brojni župljani, fra Slavkova rodbina i vjernici iz okolnih mjesta te hodočasnici koji su za tu prigodu došli u Međugorje.

Franjevci u svijetu, za svijet: Identitet, zavjeti, osjećaj pripadnosti

U Međugorju je od 2. do 4. studenoga 2012. održan seminar trajne formacije Franjevačkog svjetovnog reda (OFS) Bosne i Hercegovine. Tema seminara, na kojem je sudjelovalo četrdeset svjetovnih franjevaca, bila je: „Franjevci u svijetu, za svijet: Identitet, zavjeti, osjećaj pripadnosti“, a predstavio ju je brat Benedetto Lino iz Međunarodnog predsjedništva OFS-a. Seminar je počeo uvodnim riječima sestre Marije Brekalo, područne ministre hercegovačkog bratstva OFS-a, ujedno organizatora i domaćina. Nazočnima su se također obratili sestra Nives Kanevčev, nacionalna ministrica OFS-a te fra Danijel Rajić i fra Josip Vlašić, nacionalni i područni duhovni asistenti OFS-a i Frame.

Voditelj seminara, brat Benedetto Lino, koji je kao osamnaestogodišnjak postao svjetovni franjevac, u uvodim je riječima istaknuo kako je cijela franjevačka obitelj veliki Božji projekt. „Da bismo razumjeli svoj identitet, potrebno je znati komu pripadamo, koga slijedimo i na što smo pozvani. Članovi franjevačke obitelji uvijek iznova

trebaju sebi posvjedočiti da su nasljedovatelji Isusa Krista po primjeru sv. Franje. Iako različiti u pravilima, sva tri Reda imaju jednu glavnu zajedničku obvezu danu od sv. Franje: živjeti evanđelje. Kao dijelovi jedne franjevačke obitelji, međusobno neovisni, sva tri Reda trebaju surađivati i djelovati na svoj način, svatko u svom staležu“, podsjetio je brat Benedetto.

Posebnu pozornost predavač je posvetio Trećem franjevačkom redu, za čije je članove seminar bio i organiziran. Franjevački svjetovnjaci, još više povezani s Kri-

stom po zavjetima, pozvani su biti svjedoci i instrument njegove misije, naviještati ga životom i riječima, popravljati Crkvu po uzoru na sv. Franju u otvorenom i povjerljivom dijalogu s papom, biskupima i svećenicima. Potaknuo je na življenje po primjeru jednostavnosti i poniznosti sv. Franje. Propovijedajući na završnoj svetoj Misi, fra Danijel Rajić naglasio je bitnu ulogu svih sudionika seminara: usvojeno prenijeti u svoje zajednice s puno ljubavi jer, kako je i sv. Franjo rekao: „Kap prave ljubavi dragocjenija je od mora znanja“.

Tribine za roditelje

U četvrtak 22. studenoga u Dvorani Ivana Pavla II. u Međugorju održana je tribina za roditelje, što se nastavlja i sljedeća tri četvrtka. Voditeljica tribina je psihoterapeutkinja dr. Anita Čudina, koja s više motrišta obrađuje odnos roditelji-dijete: kako komunicirati s djetetom, kako prepoznati njegove poteškoće itd. Tema prve tribine bila je problem ovisnosti, što je potaknulo i živo sudjelovanje nazočnih.

„Marija nas preko svojih poruka poziva da se vratimo Bogu“

Jelica Bikfa od 2001. organizira hodočašća iz Velike Gorice, a susreli smo je početkom studenoga, za njezina 107. hodočašća. Stotu skupinu hodočasnika vodila je u listopadu 2011. „Marija je okupila prekrasne ljude i od početka se među nama osjećala ljubav i zajedništvo. Ono što sam prvi put osjetila, ponovno osjećam svaki put i uvijek se vraćam ispunjena srećom i mirom. Potičem hodočasnike da barem jedanput godišnje pođu u Međugorje, jer tu se zaista prima velika duhovna snaga i jača vjera. Ovdje Bog na poseban način dodiruje zemlju. To je mjesto molitve, okupljalište vjernika iz cijeloga svijeta koji dolaze tražiti Boga. Tu su mnogi osjetili posebnu milost i doživjeli obraćenje. Marija nas preko svojih poruka poziva da se vratimo Bogu. Potiče nas na obraćenje i življenje evanđelja. Moli nas da učinimo sve ono što njezin Sin od nas traži“, kazala je Jelica i dodala kako ima mnogo divnih i ohrabrujućih svjedočanstava s putovanja u Međugorje.

Statistike za studeni 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 72.000
Broj svećenika koncelebrana: 1731 (57 dnevno).

Misionar fra Ilija Barišić

Među brojnim svećenicima hodočasnici u studenom smo u Međugorju susreli i hrvatskoga misionara, 70-godišnjeg fra Iliju Barišića, koji već 40 godina djeluje na afričkom kontinentu.

Fra Ilija nam je rekao kako posebnu ljubav prema Međugorju ima i zbog pok. fra Joze Vasilja, koji je bio njegov školski kolega u Zadru te rektor bogoslovije u Kongu. „Kad god dođem u Međugorje, u njemu uvijek osjetim i fra Jozinu prisutnost; ne mogu doći na odmor, a ne doći u Međugorje. Za mene je ono duhovna oaza u koju se dođem od srca pomoliti, ispovjediti, slaviti svetu Misu i susresti se sa subraćom koja ovdje rade“. Fra Ilija je davne 1972. došao u Demokratsku Republiku Kongo, tadašnji Zair, i tu izgradio samostan te brojne škole na udaljenim, nepristupačnim obroncima Afrike. Trenutačno djeluje na samom ekvatoru, u župi Kimbulu, u franjevačkoj provinciji sv. Benedikta Afrikanca.

Akcija naše župe u Godini vjere

Zadnjih trideset godina Bog i Gospa župi Međugorje darovali su obilje duhovnih i materijalnih dobara pa su Isusove riječi „Besplatno ste primili, besplatno dajte“ (Mt 10,8) za župljane uvijek aktualne i obvezujuće.

U Godini vjere, koju je proglasio papa Benedikt XVI., naša župa želi odgovoriti Papinu pozivu i svojim doprinosom na konkretan način sudjelovati u novoj evangelizaciji. Prvi naš korak jest hodočasnici iz istočnih zemalja (Rumunjske, Češke, Slovačke, Poljske, Latvije, Litve...), koji do sada zbog različitih razloga (lošeg imovnog stanja, mnogočlanih obitelji itd.) nisu mogli doći u Međugorje, omogućiti besplatan boravak u našoj župi u vremenskom razdoblju od 22. do 24. veljače 2013.

Pozivamo sve vlasnike pansiona, hotela i privatnih kuća koji mogu i hoće ugostiti hodočasnike iz navedenih zemalja, da se s ljubavlju odazovu na ovu akciju nazvanu „Radost zajedništva“ te da se prijave u Župnom uredu. Upisati se možete do 31. prosinca 2012. O daljnjim aktivnostima i tijeku akcije bit ćete pravodobno obaviješteni. Hvala i Bog vas blagoslovio!

Došašće

Od ponedjeljka, 3. prosinca, u župnoj crkvi u Međugorju u šest sati svaki dan osim nedjelje slavi se sv. Misa zornica Rođenju Kristovu. Svako jutro prije zornice svećenici su na raspolaganju za sv. ispovijed.

Svake nedjelje u došašću organizira se polusatno klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu između đačke i pučke svete mise.

U došašću se, redovito, subotom i nedjeljom bilježi povećan broj hrvatskih hodočasnika koji svoj dolazak koriste i za božićnu ispovijed. Molimo sve vjernike da se na vrijeme ispovjedu jer u tjednu prije Božića međugorski svećenici pomažu u drugim našim župama.

Biskup s Filipina u Međugorju

Mons. Julito Cortes, biskup s Filipina, boravio je u Međugorju s 35 hodočasnika iz svoje domovine. Za Međugorje je čuo već prve godine ukazanja, dok je bio student u Rimu.

U opširnom razgovoru za Radiopostaju „Mir“ Međugorje biskup je, između ostaloga, govorio o radosti da je mogao doći, ali i o poteškoćama koje im stoje na putu dolaska u Međugorje: „Za nas je jako skupo i komplicirano doći. Naime, ne postoji veleposlanstvo Hrvatske ili BiH na Filipinima, tako da djelatnici putničke agencije moraju otići u Maleziju kako bi dobili vize“, objašnjava biskup Cortes. Nastavio je kako je mo-

gućnost slavljenja svete Mise i klanjanja Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu po dolasku u Međugorje za njih bio snažan znak dobrodošlice. „Vjerujem da Gospa želi da smo tu“, ističe biskup.

Za svoj narod i Filipine je rekao: „Prozvani smo kolijevkom kršćanstva na Dalekom istoku. U pogledu življenja vjere, pred sobom imamo velike izazove kao i ostale zemlje u kojima kršćani žive. Postoji potreba za evangelizacijom.“ Biskup je opširno govorio i o nužnosti istinskoga zalaganja u Godini vjere, a izazovom i prigodom smatra upravo ono što je Sveti Otac kazao pismom „Porta Fidei“.

Međugorje je škola molitve

Joseph Horn iz Sjedinjenih Američkih Država dvanaesti je put u Međugorju. „Ovdje sam kako bih produbio svoju vjeru i uvijek se učim bolje moliti, premda sam svećenik već 15 godina. Ovaj put sam doveo 26 hodočasnika i samo tražim milost da razumijem što Otac nebeski želi od mene. Osjećam da je malo vremena i da svijetu treba molitve i mira, tako da sam od svoje skupine tražio da mole za mir“, kazao je o. Joseph i dodao da je Međugorje poznato u Michiganu gdje živi: „Kad skupinama govorim o Međugorju, kažem im da Gospa zove svoju djecu na molitvu,

a Međugorje je škola molitve. Gospa želi pomoći svijetu da upozna Isusa potpunije i snažnije da bismo svoj život obnovili kroz obraćenje, pokajanje, post, a posebno kroz Misu i ispovijed. Ljudima govorim da dođu ovamo i nauče moliti“.

Biciklistički maraton mira Slavonski Brod – Međugorje

Pet članova biciklističke udruge „Brod“, Josip Koropatnicki te predsjednik udruge Goran Šotola sa svojim sinovima Dubravkom i Ivanom te kćerkom Martinom, vozili su u subotu 6.

na nedjelju 7. listopada 24-satni biciklistički maraton Slavonski Brod – Međugorje. Logistička pratnja bili su im Goranova supruga Božica i Zlatko Zarožinski.

Krenuli su u ranim jutarnjim satima u subotu ispred franjevačkog samostana, gdje ih je blagoslovom ispratio fra Marijan Glamočak. Do Međugorja su prešli put od 360 kilometara. Po dolasku u Međugorje Gospi su zahvalili molitvom kod njezina kipa pred crkvom.

Unatoč umoru sudjelovali su na Misi, a već u popodnevnom satima otputovali su u Slavonski Brod.

„Kao udruga već četiri godine vozimo maratone za poginule i nestale naše branitelje, a ove godine rodila se ideja da ovaj put to bude maraton mira u Međugorje. To je ujedno i naša zahvala Gospodinu što nas na svim

Stoto hodočašće

Bračni par Maria Rosa i Gino Sorrenzo iz Italije u Međugorje su nedavno došli stoti put. Već godinama dovode hodočasnike i to više puta godišnje. Samo prošle godine organizirali su dolazak oko 1200 hodočasnika. Maria Rosa u Međugorje je prvi put došla 1988., a s obitelji dolazi i u ratnom vihoru 1993. godine. „Gospa je promijenila naša srca i želim da svi dožive ovakvo iskustvo. Međugorje je dar, milost, oaza mira. Treba živjeti stvarnost Međugorja i otvoriti srce. Samo s njom i njezinom pomoći možemo riješiti probleme koje imamo. Poruke Kraljice Mira trebale bi doći u svaki kutak svijeta – rekla nam je Maria Rosa, a Gino je naglasio: „Svatko od nas u Međugorju doživljava nešto različito. Međugorje je obraćenje, stvarnost. Moramo ozbiljno shvatiti i prihvatiti Međugorje. Čitav svijet pozivam ovamo.“ S Marijom Rosom i Ginom na hodočašću je bio i otac Felice, koji često prati njihove hodočasničke skupine. Posvjedočio nam je da je za jednoga hodočašća u Međugorju ispovjedio čovjeka koji se nije ispovjedao 58 godina. „To je najveće čudo koje sam iskusila u Međugorju“ – rekla je Maria Rosa.

našim putovima prati svojim blagoslovom“, rekao je Goran Šotola.

Biciklistička udruga „Brod“ ima tridesetak članova, koji su dosad vozili više maratona, najviše za naše poginule branitelje, s ciljem da ih se ne zaboravi. Goranova djeca Ivan, Dubravko i Martina sudjelovala su na triatlonu osvojivši visoka mjesta, a najmlađi Ivan, koji se u maraton uključio s jedanaest godina vozeći dionicu Vukovar – Dubrovnik, dosad je izvezio tri maratona.

(B. Lukačević)

Vjera – hodočašće kroz pustinje suvremenoga svijeta

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Prve međugorske poruke odnose se na vjeru. Odmah nakon što je 26. lipnja 1981. pozvala na mir, Gospa je 27., 28. i 29. lipnja govorila o vjeri: „Neka svećenici čvrsto vjeruju i neka čuvaju vjeru naroda!“ „Neka se narod moli i čvrsto vjeruje!“ „Neka svećenici čvrsto vjeruju i neka drugima u tome pomažu!“ „Blago onima koji ne vidješe, a vjeruju!“ „Neka narod čvrsto vjeruje i neka se ničega ne boji!“ To su prve Gospine poruke.

Vjera se spominje šezdesetak puta u četrdesetak poruka: pet puta u prvom tjednu ukazanja, u deset poruka do travnja 1988., ne spominje se sve do svibnja 1994., a nakon toga redovito barem jednom godišnje. Jedna je poruka izuzetno alarmantna: „I danas sam s vama u molitvi da vam Bog da još jaču vjeru. Dječice, vaša je vjera mala, a niste ni svjesni koliko unatoč tome niste spremni tražiti od Boga dar vjere. Zato sam s vama da vam pomognem...“ (25. 8. 2002.).

Prve Isusove riječi u javnom životu su poziv na vjeru: „Obratite se i vjerujte evanđelju!“ (Mk 1,14). Njegove posljednje riječi prije Muke su obećanje upućeno Petru, a odnosi se na vjeru: „Ja sam molio za tebe da ne malakše tvoja vjera. Pa kad k sebi dođeš, učvrsti svoju braću!“ (Lk 22,31). Iskustvo zla i patnje, nepravde i smrti može uzdrmati vjeru i staviti je na kušnju (KKC 164), ali molitva vjere spasit će nemoćnika (Jak 5,13-15). Pavao noću i danju najusrdnije moli za vjernike, da nadoknadi manjkavosti njihove vjere (1 Sol 3,6-10). Treba proći kroz krizu vjere, da bi se nakon toga uz Božju pomoć

moglo učvršćivati druge. Vjera se učvršćuje kroz kušnje, kaže poruka (11. 4. 1985.).

Proglašavajući Godinu vjere, papa Benedikt XVI. kaže da krećemo na hodočašće kroz pustinje suvremenoga svijeta, na koje treba ponijeti samo ono što je bitno: Evanđelje i vjeru Crkve, koja se izražava u dokumentima II. vatikanskog sabora i u Katekizmu Katoličke Crkve.

Katekizam Katoličke Crkve kaže da je vjera osobni čin, slobodan čovjekov odgovor na poziv Boga koji se objavljuje, ali nije osamljen čin: nitko ne može sam vjerovati, kao što nitko ne može sam živjeti. Nitko sam sebi nije dao vjere, kao što si nitko sam nije dao života. Vjernik je vjeru primio od drugih i drugima je mora prenijeti. Naša ljubav prema Isusu i ljudima tjera nas, da drugima govorimo o svojoj vjeri. Na taj način svaki je vjernik kao kolut u dugu lancu onih koji vjeruju. Vjera traži razumijevanje: tko stvarno vjeruje, traži da bolje upozna onoga u koga vjeruje i da bolje shvati ono, što je on objavio. **Katekizam vjeru povezuje s ljubavlju i poznavanjem** (KKC 158; 166).

II. vatikanski sabor kaže da vjera mora očitovati svoju plodnost time što prožimlje život vjernika u cjelini, te pokreće na pravdu i ljubav, napose prema siromašnima (GS 21). Koncil tvrdi da griješe oni koji misle da zbog duhovnih težnji mogu zanemariti svoje zemaljske dužnosti. Sama nas vjera obvezuje na njih, svakoga prema njegovu pozivu (GS 43). **Sabor vjeru povezuje s pravdom i ljubavlju, te sa zemaljskim dužnostima.**

Papa proglašava Godinu vjere i otvara Sinodu o novoj evangelizaciji riječima da evangelizacija nije nikakav izvanjski marketinški plan, nego vatra ljubavi koja se širi. Nema vjere ako ne poznamo i ne ljubimo ono što vjerujemo. Vjera u nama mora postati plamen ljubavi koji postaje životna strast koja se širi. To je bit evangelizacije. Apostoli su bili prvi koji su povjerovali i to su cijeloga života svjedočili. Evangelizaciju su započeli molitvom u iščekivanju Duha Svetoga. **Papa vjeru povezuje s poznavanjem, ljubavlju – i molitvom.**

Navještaj vjere ide preko životnog svjedočanstva, kaže jedan sinodalni otac. Evangelizirati znači ponuditi iskustvo ljubavi prema Isusu, a ne filozofske teze o tome kako se treba ponašati. Upravo to nam nude **Gospine poruke, u kojima su pojmovi vjera, molitva, ljubav, radost i svjedočenje usko povezani.**

„Dječice, ja sam vas vodila i vodim vas kroz ovo vrijeme milosti, da postanete svjesni svoga kršćanskog poziva. Sveti mučenici su umirali svjedočeći: Ja sam kršćanin i Boga ljubim iznad svega! Dječice, i danas vas pozivam da se radujete i da budete radosni kršćani, odgovorni i svjesni da vas je Bog pozvao da na poseban način budete radosno ispružene ruke prema onima koji ne vjeruju, i da vašim primjerom života dobiju vjeru i ljubav prema Bogu. Zato molite, molite, molite, da se vaše srce otvori i bude osjetljivo za Božju riječ“ (25. 11. 1997.).

Snimila Lidija Paris

Ustrajati u molitvi (2/3)

Moliti na duge staze

Jacques Buisson DI

Da bi čovjek uopće mogao započeti s unutarnjom molitvom, mora imati minimum poniznosti, odnosno ponešto smanjiti svoju razinu oholosti. Isplovili smo iz luke i zaplovili, krenuli na dugu plovidbu. Na ovom putovanju – na kojem ćemo izvoditi razne manevre i nailaziti na najrazličitije prepreke – moći ćemo ostati samo ako nam ono donosi zadovoljstvo i užitek.

Netko će možda odmah primijetiti da su veliki mistici prolazili kroz duga razdoblja suhoće, pustinje i bezutješnosti. To je istina, ali nije dobro prebrzo se uspoređivati s njima. Dobro je naći zadovoljstvo u molitvi, čak i veliko, što ne znači bilo kakvo. Sjetimo se ključne napomene koju daje Ignacije Lojolski: „Dušu ne zadovoljava i ne hrani opsežno znanje, nego kada osjeća i kuša nutrinom“. Ignacije kaže: „Ono što zadovoljava dušu“. To znači da on smatra da je dobro kada je duša zadovoljna i sita.

Zadovoljstvo

Tradicija je da se razmatranje Božje riječi uspoređuje s gozdom. Sveto pismo ponavlja: „Dođite, jedite; dođite, pijte; uživajte u ukusnoj hrani“. Isus kaže: „To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost

bude potpuna“ (Iv 15,11). Taj užitek, ta radost, obećani su onima koji, između ostaloga, prakticiraju unutarnju molitvu na duge staze.

Prakticiranje unutarnje molitve sadrži i nezadovoljstvo i pustinju i glad. Ta dva vida idu zajedno. Isti psalam (62/63) koji govori o „radosti“, o „kliklavim ustima“, o „sitosti“, o „slavljenju“ kaže i: „Tebe žeda duša moja, tebe želi tijelo moje, kao zemlja suha, žedna, bezvodna“. Unutarnja molitva donosi istodobno i zadovoljstvo i nezadovoljstvo. Ona je poput ljubavi, u kojoj čovjek gubi samoga sebe, u kojoj mu se onaj drugi objavljuje. Kao simboličku sliku uzmimo izabrani narod koji, po izlasku iz Egipta, prolazi kroz pustinju: kamenje, sunce, glad, žeđ, ugrizi zmija, ali i prepelice, voda koja izvire iz stijene i nadasve mâna. Upravo u pustinji s neba pada mâna. Ne, nije istina da je unutarnja molitva nešto mučno i beznadno. To je putovanje prema Obećanoj zemlji. Moći ćemo napredovati samo ako sakupljamo mânu.

Kako naći zadovoljstvo? Gore navedene napomene svetoga Ignacija objašnjava: „Dušu ne zadovoljava i ne hrani opsežno znanje, nego kada osjeća i kuša nutrinom“. Unutarnja molitva nije u prvom redu pitanje znanja, inteligencije, razumijevanja. Molitva je susret, susret cijelim bićem, bila riječ o

Bogu ili o čovjeku. „Tražite Gospodina svim srcem“, kaže Sveto pismo.

Molitva nije znanje

Ako ostanem na razini razmišljanja, razmatranja, razumijevanja, predodžaba itd., to ne će biti susret nego rasprava. U tome nema previše slasti i to će mi se brzo smučiti, bilo da je riječ o razmatranju Božje riječi, mogega života ili svijeta. Može se dogoditi da dugo vremena ostanemo na toj vrsti nezadovoljavajuće molitve, jer u njoj nalazimo sekundarno zadovoljstvo i dobrobit: to može biti nešto korisno, estetično, intelektualno...

Takva unutarnja molitva je koristoljubiva: čovjek koristi vrijeme unutarnje molitve da bi pripremao satove vjeronauka, propovijedi, sastanke. Dobro je pripremiti se, ali ne u vrijeme unutarnje molitve. Ona nije pravi čas za to. Ona je vrijeme kada čovjek treba postići veću slobodu, veću poniznost, veće povjerenje u odnosu na svoje aktivnosti.

Koristoljubiva molitva je i znatiželjna: čovjek provodi mnogo vremena na čitanje Evanđelja na grčkom, psalama na hebrejskom, bilješki ispod teksta, na traženje paralelnih odlomaka u Bibliji. Za neke ljude takav način molitve može biti u određenoj mjeri korisna pomoć i podrška, ali treba paziti da unutarnja molitva ne postane intelektualno proučavanje. Ako imamo potrebu studirati, učinimo to u neko drugo vrijeme.

Treba na kraju spomenuti i jednu prilično učestalu napast: od straha pred prazninom, unutarnja bi se molitva mogla pretvoriti u čitanje, da se ispuni vrijeme. Ovdje ne mislim na meditativno čitanje i kušanje Božje riječi. Ono uopće nije put manjega otpora, nego čak može biti temelj unutarnje molitve. Ovdje mislim na čitanje raznoraznih komentara, knjiga duhovnosti itd. Jako je dobro čitati takve knjige, ali čitanje duhovne literature nije unutarnja molitva, kao što čitanje o planinarenju nije planinarenje. Ako, dakle, imamo potrebu za „duhovnim štivom“, razlikujmo te dvije stvari i razdvojimo vrijeme čitanja od vremena unutarnje molitve. Ako u vremenu određenom za unutarnju molitvu čitamo samo zato da bi nam prošlo vrijeme, onda budimo poštenu i odredimo kraće vrijeme za unutarnju molitvu. Budimo ponizni i težimo za istinskim susretom.

Postoji i opasnost da se čovjek obeshrabri, da se vrati u luku i posve napusti cijeli pothvat. Kada dođe pravi čas, Bog će se potajno umiješati i nadahnuti načine molitve koji će nam donijeti više zadovoljstva i veću slobodu.

Prevela Lidija Paris

(U sljedećem broju: Dati se voditi)

Poruke su snažan poziv na vjeru

Elio Karlović, voditelj molitvene zajednice Kraljice Mira iz Pule, već godinama organizira hodočašća u Međugorje. S njim smo razgovarali početkom listopada, uoči polaska sa skupinom na Križevac.

Priredio Ivan Bor

Kad je osnovana molitvena zajednica Kraljice Mira u Puli?

Moja kćer živjela je u Australiji i sa suprugom sam je, godine 1998., otišao posjetiti. Jednom prilikom, kćer nam je rekla da će nas odvesti na neko mjesto gdje ćemo se sigurno iznenaditi. Pomislili smo da je riječ o nekoj lokalnoj zanimljivosti, no ona nas je odvela u molitvenu zajednicu Kraljice Mira. Kad sam to vidio, kad sam osjetio žar s kojim su tamo molili, nimalo sam se posramio. Mi ovdje, na pragu, čitamo i pratimo Gospine poruke – ona nas potiče da molimo, postimo i osnivamo molitvene skupine – a ponašamo se kao da se to tiče nekoga trećeg. Primjer u Australiji me tako zahvatio da sam na povratku supruzi rekao da u našem mjestu moramo pokušati osnovati takvu molitvenu skupinu. To smo i učinili, napravili smo odbor i počeli se sastajati, pri čemu nam je od velike pomoći bio fra Petar Ljubičić. Uskoro će se navršiti četrnaest godina rada naše zajednice, koja djeluje u župi sv. Ivana Krstitelja u Puli. Na molitvi nas se sastaje šezdesetak, nekad manje, nekad više, ovisno o godišnjem dobu. Međugorski župnik fra Petar često nas je znao ohrabriti riječima da ne gledamo na broj.

Je li u molitvenu skupinu uključen vaš župnik?

Da, prate nas dvojica svećenika koji se izmjenjuju svakoga mjeseca. Molitveni program je kao u međugorskoj crkvi: molitva krunice, molitva Duhu Svetom, Misa s propovijedi i klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Sastanci su uvijek u zadnji četvrtak u mjesecu.

Jeste li rekli kćeri da ste nakon povratka iz Australije osnovali zajednicu?

Ona se vratila u Hrvatsku i živi nedaleko od Pule. Kad god može dolazi na naš molitveni program.

Sveti Otac proglasio je Godinu vjere. Ukazanja i poruke Kraljice Mira poziv su na vjeru.

Da, vrlo su snažan poziv i to neprestano već preko tri desetljeća. Plodovi se vide u životu hodočasnika, i rekao bih da nema hodočasnika kod kojega se to ne vidi. Bitno je primijetiti da promjena ne traje kratko, za samog hodočašća ili nekoliko dana nakon povratka, već je ona trajna. Primjerice, po-

znam dosta ljudi kojima je rad nedjeljom bio normalna stvar a danas to ne dolazi u obzir. Prije su nedjeljom radili i u polju ili na njivi, a danas je to nezamislivo. Nedjelja im je postala dan Gospodnji, a sv. Misa svetinja.

Niste više mladi za tako česta putovanja. Pomislite li ikada da vam je dosta dolazaka u Međugorje?

Ne, kad je riječ o Međugorju nikad ne osjećam umor i nikakve me poteškoće ne mogu obeshrabriti. Normalno je da u tako zahtjevnu poslu – dogovor s prijevoznikom, putovanje noću, smještaj, molitvena mjesta i molitveni program – dolazi do nepredviđenih poteškoća. No, nikad se nisam naljutio. To je, jednostavno, isključeno.

Nakon ovog razgovora idete na Križevac. U skupini ima i ljudi u visokim godinama, kako oni podnose taj zahtjevnii uspon?

Naše hodočasničke skupine uvijek su sastavljene i od mladih i od onih u visokim godinama. Potonjima uvijek kažem da ne moraju na Križevac, da ostanu i mole na prvoj ili drugoj postaji, no to se ne događa. Ne odustaju, čak ni oni za koje sam mislio da ne će ni pokušati. Povratak je, doduše, polagan, vraćamo se sporije, ali uvijek sve sretno završi.

Među hodočasnici iz Pule je i Slavko Fileš, kojemu je ovo treće hodočašće Kraljici Mira. Upitali smo ga kad je prvi put hodočastio u Međugorje.

Bilo je to prije tri godine. Rođen sam nedaleko od Čakovca, u župi Pohoda Blažene Djevice Marije, a već četrnaest godina sam, rekao bih privremeno, zaposlen u Puli. U tom sam gradu upoznao ljude koji redovito hodočaste u Međugorje. Supruga i ja odlučili smo poći iz znatiželje, no mir koji smo ovdje pronašli i molitveno ozračje učinili su da otada dolazimo svake godine a tako ćemo, uz Božju pomoć, činiti i ubuduće.

Je li se nešto promijenilo u vašem vjerskom i obiteljskom životu?

Mi smo vjernička obitelj, i prije smo redovito molili i išli u crkvu, no nakon hodočasničkog iskustva u Međugorju molitva nam je postala dublja i potrebnija. Čovjek ovdje dobiva snagu, a životni problemi više ne izgledaju nesavladivi. Nakon ovoga molitvenog iskustva mnoge stvari više nisu toliko važne, primjerice telefon, televizija, općenito stjecanje. I naravno, u svakom hodočašću čovjek se mijenja nabolje, obiteljski život postaje sadržajni i potpuniji, svakako duhovno stabilniji.

Svako naše hodočašće započinjemo sv. Misom

Koncem listopada Irén Tolvay iz Budimpešte po stoti je put s grupom hodočasnika hodočastila u Međugorje. Tom smo prigodom s njom razgovarali o njezinim hodočasničkim iskustvima, prvim dolascima i molitvenom životu u njezinoj sredini.

Razgovarala Olga Merković

Kad ste prvi put došli u Međugorje?

Bilo je to u proljeće 1983., u vrijeme kad i nije bilo jednostavno hodočastiti, posebice u drugu zemlju. S manjim problemima, naša je molitvena skupina uspjela organizirati hodočašće i napokon doći Kraljici Mira.

Kad ste i od koga čuli za ukazanja Kraljice Mira?

Krajem 1981. bila sam na molitvenom susretu molitvene skupine „Plamen ljubavi“ i tamo sam prvi put čula o Međugorju. O ukazanjima i njihovim plodovima govorio nam je svećenik Izel Janos.

Što ste ovdje iskusili i što se otada promijenilo u Vašem životu i u Vašoj obitelji?

Doživjela sam jednostavnost i ljubav ljudi koji su nas primili. Tada nije bilo velikih kuća i hotela, sve je bilo jednostavno, a ljudi su nam s ljubavlju nudili što su imali. Iz njih je izvirala ljubav i osjećala sam kako žele da i mi doživimo ono što su oni primili od Djevice Marije. Pokušavala sam živjeti ono što Gospa traži – ljubav i mir – i to sam nastojala prenijeti drugima, članovima moje obitelji, prijateljima i kolegama. Počela sam moliti za svoju obitelj da u duhu bude bliže Mariji.

Onda ste počeli organizirati hodočašća?

Godine 1983. na hodočašće sam došla s vlč. Izalom Janosom, koji je bio naš duhovni vođa, a ja sam bila organizator hodočašća. Stigli smo, a u župnom uredu su nam rekli gdje bismo mogli spavati. Spavali smo u malim kućama među vinogradima, ali se ne sjećam točno gdje je to bilo. Ostali smo tri dana u molitvi.

Kakav utjecaj imaju hodočašća na ljude i kakva su njihova iskustva nakon hodočašća i posjeta Međugorju?

Kad se vraćamo s hodočašća, lica ljudi imaju posvema drugačiji izraz od onoga koji su imala na polasku iz Budimpešte. Na licu svakoga hodočasnika vidim veliku promje-

Tijekom mnogih hodočašća doživjela sam obraćenja ljudi, mnogi su se brakovi spasili, mnogi su se ljudi krstili..., mnogi hodočasnici koji nisu bili članovi naše molitvene zajednice počeli su dolaziti na naše molitvene susrete. i primili milost koja se ovdje nudi.

nu, njihova lica sjaje, potpuno su drugačija, a mnogi od njih kažu kako imaju osjećaj da su prolazili kroz nebo, da su iskusili zagrljaj Isusa i Marije. Prije svakoga hodočašća ljude zamolim da se za nj pripreme sakramentom ispovijedi, jer tek tada će se njihovo srce otvoriti milosti koju nam Isus i Marija žele dati. Preporučim im da svoje životne križeve u ispovijedi predaju svećeniku, koji će ih predati Nebeskom Ocu. Također, prije polaska slavimo svetu Misu – tako počinje naše hodočašće u Međugorje. Naravno, mnogi se opet ispovjedu na hodočašću. Zanimljivo je da u našim skupinama dolaze hodočasnici različite životne dobi, od dvogodišnje djece do devedesetogodišnjaka.

Kako živite Gospine poruke, imate li molitvenu skupinu i kako često imate susrete?

Imamo molitvenu skupinu, a sastajemo se četiri puta tjedno. Susreti počinju molitvom krunice, zatim molimo krunicu Božanskom milosrđu i litanije, slavimo svetu Misu i završavamo klanjanjem.

Što nam još o sebi možete reći?

Živim u Budimpešti, a niz godina sam glavna koordinatorka molitvenih skupina u Mađarskoj za pokret „Plamen ljubavi“. Čak i svoja hodočašća u Međugorje doživljavamo u duhu „Plamena ljubavi“ premda s nama dolaze ljudi koji nisu članovi toga molitvenog pokreta. Tijekom mnogih hodočašća doživjela sam obraćenja ljudi, mnogi su se brakovi spasili, mnogi su se ljudi krstili..., mnogi hodočasnici koji nisu bili članovi naše molitvene zajednice počeli su dolaziti na naše molitvene susrete. Ovo mi je stoto hodočašće i veoma sam sretna što mogu biti u službi Kraljice Mira. Ljudi trebaju dolaziti u Međugorje ne zbog vanjskih čuda, nego da bi otvorili svoje duše i srca i primili milost koja se ovdje nudi. Svojim životom moramo biti primjer te svjedočiti život po Gospinim porukama, a to ćemo najbolje činiti molitvom.

Marija je bila u mom životu mnogo prije negoli sam toga postao svjestan

Tinejdžeru u malom američkom gradu vrlo je lako pomisliti kako nema baš mnogo izbora gdje bi provodio svoje slobodno vrijeme. Jedini cilj mnogih mladih ljudi je izaći iz kuće i osloboditi se pravila koja nameću roditelji. Ni ja u tome nisam bio iznimka.

Benjamin Paulson

Možda iz dosade, a možda i iz želje da se uklopimo, moji prijatelji i ja već kao šesnaestogodišnjaci počeli smo piti i neprimjereno se ponašati. Većini nas to se činilo bezazlenom zabavom jer i nismo bili neki loši ljudi, već samo klinici koji su pokušavali pronaći svoj put.

Tako sam nastavio živjeti sve do svoje dvadesetdevete godine. Ne bih rekao da sam bio alkoholičar, ali što sam bio bliže kasnim dvadesetima sve sam češće shvaćao da u pijanom stanju gubim kontrolu nad sobom. Također sam shvaćao da gubim moral i da se prestajem ponašati odgovorno.

Vjera nije činila bitan dio mog života

Odgojen sam u tradicionalnoj, rekao bih čvrstoj luteranskoj obitelji punoj ljubavi i vjere i nekako sam uspijevao držati svoj obiteljski život podalje od života zabave i izlazaka. Milošću Božjom uspio sam prestati s takvim načinom života, ali vjera još uvijek nije činila bitan dio mog života. Zahvaljujući svojoj majci, shvatio sam da je odlazak u crkvu jako bitan, ali jedva sam išta znao o svojoj luteranskoj vjeri. Odlasci u crkvu za mene su doslovce bili „hodanje u snu“. Išao sam iz navike. Posao koji sam bio radio već četiri godine postajao mi je sve više stresan pa sam i prema njemu razvio izrazito negativan stav. Osjećao sam se kao osoba koja samo naizgled živi. Znao sam da mora postojati nešto više od toga.

Godine 2008., u svojoj dvadesetdevetoj godini, odlučujem napustiti posao uopće ne znajući koji će mi biti sljedeći korak. Tada sam iskusio nešto što nazivam „obraćenjem stavova“. Htio sam znati od čega sam „napravljen“ pa sam kao volonter krenuo u Brazil. Zamislite mladića iz malog mjesta koji gotovo nikad nije putovao izvan rodnog grada – letio sam samo jednom u životu – najedanput prepuštena ulicama velegrada. Nije bilo nima-

lo ugodno, ali sam preživio i sve više počeo shvaćati što znači dopustiti Bogu da preuzme kontrolu. Jedan mali, ali značajan detalj kojeg se sjećam iz Brazila bio je posjet mjestu za duhovnu obnovu na vrhu planine.

Počeo sam moliti krunicu

Šetao sam i divio se miru i pogledu s toga mjesta te iz nepoznatog razloga fotografirao jedan mali kip, za koji sam tek poslije saznao da predstavlja Blaženu Djevicu Mariju. Ne znam zašto sam fotografirao taj kip, ali shvaćam da je Marija u mom životu bila prisutna mnogo prije negoli sam toga postao svjestan.

Vrativši se kući, počeo sam se intenzivno družiti s jednom prijateljicom, pod izlikom uspoređivanja iskustava s putovanja. Ona mi je pričala o svom putovanju u Bosnu i Hercegovinu te da je bivša luteranka koja je nedavno prešla na katoličanstvo. Od nje sam prvi put čuo za Međugorje. Iz tog mjesta, gdje je bila sa sestrom, donijele je krunice za svoje roditelje i svi su zajedno počeli moliti. Ja nisam ni znao što je krunica, ni gdje se nalazi Bosna i Hercegovina. Pokušao sam shvatiti njezino iskustvo, Gospina ukazanja, katoličku vjeru, a zapravo sam želio provoditi što više vremena s njom. Vidali smo se sve češće i ona me je jednom prilikom upitala bih li prihvatio krunicu kao dar od nje i počeo s njom moliti. Tako sam počeo moliti krunicu. Mislim da se moje srce tada otvorilo, po prvi put u životu sam imao želju razumjeti zašto vjerujem u to što vjerujem kao luteran. Tražio sam odgovore na pitanja o vjeri, koje sam trebao znati još kao dječak.

Molitva krunice s Katie uskoro je prerasla u molitvu krunice s njezinom obitelji. Budući da su njezini roditelji već bili uključeni u program pristupanja odraslih u Katoličku Crkvu, pozvali su i mene da prisustvujem predavanjima, ne s ciljem da „postanem katolik“, nego da nešto naučim. Tako sam sve više saznavao o katoličkoj vjeri. U me-

đuvremenu se naša molitvena skupina proširila na čitavu njihovu obitelj. Jedno smo vrijeme svaku večer molili na nakanu da svi skupa odemo na hodočašće u Međugorje. Zajedničko hodočašće nismo uspjeli ostvariti, ali sam shvatio da smo se zblížili kao obitelj te tako spoznao važnost „obiteljske crkve“. Sljedećih nekoliko mjeseci proteklo je u molitvi s mojom novom „obitelji“ i novim spoznajama o katoličanstvu. Nedugo nakon toga pročitao sam knjigu „Poruka“ W. Wei-

blea, iz koje sam saznao dosta o Međugorju pa je moja želja da odem u to mjesto iz dana u dan rasla. Pročitavši tu knjigu, pomislio sam: „Ovo je započelo 1981. a ja tek sad, 2010., saznajem za to! Pa gdje sam bio?!“ Napokon, u proljeće 2010. pružila mi se prilika doći u Međugorje.

Povjerovao sam da je Isus stvarno prisutan u Presvetom

Tog istog proljeća, na Uskrs, Katiena sestra Amy i njihovi roditelji kršteni su u Katoličkoj Crkvi. Ja sam još uvijek bio daleko od ideje da postanem katolik, simpatizirao sam Martina Luthera, ali su mi se po glavi motala mnoga pitanja o katoličanstvu. Početkom srpnja „s koferom punim pitanja“ ukrcao sam se na zrakoplov koji će poletjeti u smjeru mjesta koje će sljedeća tri mjeseca biti moj dom.

Prva dva-tri tjedna protekla su s lakoćom. Prateći večernji program, obično sam s grupicom sjedio negdje u pozadini. Sjećam se osjećaja kada sam prvi put bio na klanjanju na otvorenom. Bio sam dosta daleko od oltara, povjetarac nije puhao u mom smjeru, no mogao sam osjetiti miris tamjana. Tih sam dana želio pronaći nekog svećenika i do-

biti odgovore na pitanja koja su me mučila. Jednoga prijepodneva, poslije Mise na engleskom, sreo sam velečasnog Terryja. Predstavio sam mu se, a potom ga pitao o štovanju Blažene Djevice Marije, poslušnosti papi, ispovijedi, svecima, reformaciji, Misi kao žrtvi, čistilištu, sakramentima itd. Ne sjećam se točno svega što sam pitao, ali sam dobio nekoliko kratkih objašnjenja i uputu da je najbolje što mogu uraditi što više vremena provoditi pred Isusom u Presvetom oltarskom sakramentu. Nedugo nakon toga razgovora počeo sam svakodnevno ići na klanjanje. Sada znam da je to bilo najvažnije, jer sam vrlo brzo počeo vjerovati da je Isus stvarno prisutan u Presvetom oltarskom sakramentu. Mislim da je to bio prvi korak u odluci da postanem katolik.

Sada shvaćam da sam se našao upravo tamo gdje me Bog želio

Jedne večeri, oboružan tim uvjerenjem, s prijateljem iz Ukrajine krenuo sam na večernje klanjanje. Prijatelj je inzistirao da pride-mo naprijed, bliže oltaru. Pomislio sam da je to ipak previše za mene, ali sam pristao, i od tada se moje iskustvo klanjanja zauvijek promijenilo. Večernje klanjanje na otvorenome u Međugorju za mene je najdraži dio vjere koji sam dosad iskusio. Ponekad dođem i pola sata ranije kako bih zauzeo mjesto i bio što bliže Isusu. Moj sljedeći korak prema katoličanstvu bio je kada sam povjerovao u katoličko učenje da su za spasenje osim vjere potrebna i djela. Kada sam s ovim pitanjima napokon bio načisto, ostatak nejasnoća se jednostavno posložio redovitim odlascima na klanjanje, ali i kroz razgovor sa svećenicima. Na mene je također utjecala i knjiga Scotta Hahna „Naš put u Katoličku Crkvu“, koja mi je proširila i potvrdila uvjerenja.

Do kraja drugog mjeseca provedenog u Međugorju već sam dobro shvaćao ispovijed, poslušnost papi, pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji itd. Vrativši se kući bio sam spreman uključiti se u program pristupanja odraslih u Katoličku Crkvu, čiji sam član postao na Uskrs 2011. Sada shvaćam da sam se našao upravo tamo gdje me Bog želio. Bez obzira na to u kojem će smjeru sada krenuti moj život, do njegova ću kraja crpiti snagu i usmjerenje iz temelja koje sam primio kroz Božju obitelj vjernika u jednoj, svetoj, katoličkoj i apostolskoj Crkvi. Zadnjih godinu i pol dana Bog mi je podario da sam mogao doživjeti život Crkve u različitim kulturama svijeta. Sada sam ponovno kod kuće, sretan da mogu nastaviti ići naprijed na svome životnom putu te u vjeri planirati svoju budućnost, uvijek moleći Boga da moj život bude odraz Njega koji živi u meni. Bog vas blagoslovio.

Prevela Marijana Drmić

Jakov Čolo (1/5)

Želim reći jedno veliko hvala svima vama, koji ste ove dane proveli ovdje, u Međugorju. Mogli ste biti na raznim mjestima na odmoru, a vi ste izabrali ovo mjesto gdje se susreće Bog, gdje se ukazuje Gospa, gdje osjetite Mariju koja vas neizmerno voli, i zato vam svima hvala. Ja ću vam reći svoje svjedočanstvo, svoje iskustvo s Gospom.

Kad se Gospa počela ukazivati u Međugorju, imao sam deset godina. Prije toga sam živio kao sva druga djeca ovdje. Nisam previše razmišljao o Bogu. Išao sam na svetu Misu, molio sam, ali nisam osjećao ono što sada osjećam u svome srcu. Kad sam prvi put vidio Gospu, kad sam vidio Gospine oči, kad sam osjetio ljubav iz njezinih očiju, kad sam osjetio koliko me Gospa voli, kad sam osjetio u Gospi svoju Majku – to je bilo nešto posebno, za to riječi ne postoje, i osjetio sam u srcu da počinje moj novi život. I što kazati? Mogu samo reći Gospi svoje DA, mogu biti spreman na sve ono čemu me Gospa želi voditi, a Gospa me želi voditi jednome cilju, kao što želi voditi sve nas ovdje. Taj cilj je Isus Krist.

Shirio Alen Bilal

Betlehemske male luči

I ove su noći sjale te male betlehemske luči, da prolaznik u noći ne posrne i da čovjek raspozna doma svoga vrata.

Onima koji su iz daljine pristizali grad je oslikavao miran život bez bojazni od provalnika, bezobzirnih skitnica, prosjaka i nepoželjnih pridošlica.

Tko su oni ljudi što se bliže gradskim vratima s užurbanim mislima i čvrstim koracima kao da ih vjetar tjera? – pitale su se te male betlehemske luči.

Pođoše im u susret osvjetljavajući put koracima njihovim do gradskih vrata i vrata domova gdje se spokoj i ove noći udomio.

Pratile su uzaludna kucanja brižnog sunarodnjaka i slušale njegov moleći glas dok je tražio sklonište samo ove noći, dok Majka ne rodi Onoga koga ima roditi.

Vrata su se otvarala i još žurnije zatvarala, a on, Majka i nerođeno Dijete ostajali su vani.

Oh, teška je ova noć, u kojoj tmina i umor drijemaju... osjećale su to luči i htjedoše im pomoći s ono malo svjetla i nade, da konačno Svjetlo osvijetli ovaj grad i njihov plam.

Ali Sveti putnici nemaju mjesta u gradu malih uličnih svjetiljki. Oni će ih u srcu nositi i pričati kako je u ovoj noći Svjetlo Istinito pobijedilo tamu.

Bilo je to kod žara skoro ugasle vatre na poljani dalekoj, gdje betlehemske luči nisu mogle stići. Tamo se stanari raduju putniku i prolazniku i siromahu koji toplinu traži.

I tamo, upravo na toj poljani u podrtoj štalici tih dobrih pastira, tamo se rodi Život. Rodio se Isus, Sin Marije Nazaretske.

s. Lidija Glavaš

Iz Gospinih poruka o Božiću

„Danas vas želim pozvati na ljubav prema bližnjemu. Budete li htjeli ljubiti bližnjega, više ćete osjetiti Isusa, napose za Božić.“
(19. prosinca 1985.)

„Vi kažete da je Božić obiteljski blagdan. Stoga, draga djeco, stavite Boga u svojim obiteljima na prvo mjesto, da bi vam on dao mir i da bi vas zaštitio, ne samo od rata, nego da vas i u miru štiti od svake sotonske napasti. Kada je Bog s vama imate sve, a kada ga ne želite, jadni ste i izgubljeni te ne znate na čijoj ste strani. Stoga, draga djeco, odlučite se za Boga, a onda ćete dobiti sve.“
(25. prosinca 1991.)

„Danas, na dan rođenja moga Sina, moje je srce ispunjeno neizmjernom radošću, ljubavlju i mirom, i kao vaša majka želim da svatko od vas osjeti u srcu tu istu radost, mir i ljubav. Zato, ne bojte se otvoriti svoje srce i potpuno se predati Isusu, jer samo tako može on ući u vaše srce i ispuniti ga ljubavlju, mirom i radošću. Ja vas blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom.“
(Godišnje Gospino ukazanje Jakovu – 25. prosinca 1998.)

„Danas, na dan rođenja moga Sina kada je moje srce ispunjeno neizmjernom radošću i ljubavlju, pozivam vas na potpuno otvaranje i potpuno predanje Bogu. Izbacite svu tamu iz svoga srca i dopustite Božjoj svjetlosti i Božjoj ljubavi da uđe u vaše srce i da se tu zauvijek nastani. Budite nositelji Božje svjetlosti i ljubavi svim ljudima, tako da svi u vama i preko vas mogu osjetiti i doživjeti istinsku svjetlost i ljubav, koju vam samo Bog može dati.“
(Godišnje Gospino ukazanje Jakovu – 25. prosinca 1999.)

„Danas kad se Isus rodio i svojim rođenjem donosi neizmjernu radost, ljubav i mir, na poseban način pozivam vas da kažete svoje DA Isusu. Otvorite svoja srca da Isus uđe u njih, nastani se u njima i počne djelovati preko vas. Samo tako moći ćete shvatiti istinsku ljepotu Božje ljubavi, radosti i mira. Dragi djeco, radujte se Isusovu rođenju i molite za sva ona srca koja se nisu otvorila prema Isusu, da bi Isus mogao ući u svako njihovo srce, početi djelovati preko njih, i da bi svaki čovjek bio primjer istinskog čovjeka preko kojeg djeluje Bog.“
(Godišnje Gospino ukazanje Jakovu – 25. prosinca 2000.)

Molitva pred Presvetim

Isuse, otvori oči moje vjere da mogu vidjeti tvoju slavu, slavu Sina Božjega.
Isuse, otvori uši moje vjere da mogu čuti tvoju riječ, da mi duša ozdravi.
Isuse, daj mi okus vjere da te mogu kušati u otajstvima, u tvojoj riječi, u mojim bližnjima, u stvorenju.

Isuse, pomози mi da te mogu ljubiti kao što ti mene ljubiš.
Isuse, čujem tvoju riječ, osjećam tvoju prisutnost, vidim tvoju prisutnost u otajstvu.
Ljubim te, Isuse.
Ljubim te svim srcem svojim.

Isuse, mi smo udovi tvog mističnog tijela – Crkve.
Prožmi me svojim Duhom, Duhom Svetim, da živim u mom razumu, u mom srcu, u mojoj duši, ti, moj Bog, moj brat, moj prijatelj, moj Spasitelj.

Isuse, hvala ti što si me nahranio sobom, Kruhom života.
Isuse, hvala ti što si me nahranio sobom, Božjom Riječi.
Isuse, hvala ti za dar vjere: vjere koja spašava, vjere koja nas čini dionicima Božanskoga života.

Isuse, ti si moja radost jer ti si radosna vijest o Božjem kraljevstvu među ljudima.
Isuse, ti si moj mir jer si svojom mukom, smrću i uskrnućem pomirio čovjeka s Bogom.
Isuse, ti si moj život jer si mi širom otvorio vrata vječnoga života.

T. M.

Gospa od Križa – Cubas, Španjolska, 1449.

Godine 1449. španjolska Kastilja proživljava teške dane zbog ratova koji se vode između neprijateljski raspoloženih knezova. Cijenu plaća siromašni narod. U malome selu Cubas de la Sagra živi dvanaestogodišnja djevojčica Ines Martinez, iz pobožne ali najsiromašnije obitelji u selu.

Priredio fra Karlo Lovrić

U ponedjeljak 3. ožujka 1449. Ines čuva svinje svojega oca Alfonso na mjestu zvanom Fuente Cecilia. Oko podne pojavljuje se predivna Gospođa u sjajnoj zlatnoj odjeći i obraća joj se na kastiljanskom jeziku. „Što radiš ovdje, kćeri?“ – „Čuvam svinje.“ – „Zašto postiš petkom?“ – „Zato što mi roditelji tako kažu.“ – „Zapovijedam ti da svima kažeš da se ispovjedi, da uzdignu i osnaže svoje duše. Neka znaju da će doći velika zaraza praćena bolovima od koje će mnogi umrijeti.“ – „Hoćemo li od te zaraze i mi umrijeti, moj otac, moja majka i ja?“ – „Bit će kako Bog bude htio.“ Gospođa je zatim nestala. Njezina visoka i predivna pojava i njezin blagi glas u djetetu su izazvali strah. Djevojčica nastavlja svoj posao, moli kronicu i nikomu ništa ne govori.

U utorak 4. ožujka 1449. Ines se nalazi pokraj potocića Torrejona. U isto vrijeme, oko podne, pojavljuje se ista Gospođa. „Kćeri, zašto nisi rekla što sam ti jučer zapovjedila?“ – „Nisam se usudila od straha da mi ne će vjerovati.“ – „Zapovijedam ti da im kažeš, a ako ti ne budu vjerovali, dat ću ti znak da ti povjeruju.“ – „Ali tko ste Vi, Gospođo?“ – „To ti zasada još ne ću reći.“ Ovaj puta, Ines prepričava događaj svojim roditeljima, koji su uvjereni da ona laže. Kažu joj neka šuti.

U petak 7. ožujka 1449. Ines posti, a svinje vodi na mjesto zvano Prado Nuevo. Opet u isto vrijeme dolazi Gospođa, jednako lijepo odjevena. „Jesi li učinila što sam ti zapovjedila?“ – „Jesam, Gospođo, rekla sam roditeljima i drugima.“ – „Moraš reći svećeniku i svima, bez ikakva straha.“ Ines se vraća kući i govori što se zbilja. Njezin je otac još uvijek uvjeren da laže i od nje traži da šuti, a majka želi čuti. Vijest se širi.

U nedjelju 9. ožujka 1449. kapelan Juan Gonzalez s nekoliko žena odlazi pohoditi obitelj Martinez. Nakon što je saslušao Ines, svećenik joj kazuje: „Ako opet vidiš tu Gospođu, traži znak, pa da povjerujemo.“ S ocem, bratom i svinjama, Ines odlazi na mjesto zvano La Ciroleda. Svinje prepušta bratu,

spušta se na koljena glavom do zemlje i prepuna straha moli Gospođu da se pokaže. Cijelo selo u iščekivanju. Oko podne, Gospođa opet dolazi. „Ustani, kćeri, ne boj se.“ – „Tko ste Vi, Gospođo?“ – „Ja sam Blažena Djevojka Marija“. Prilazi djevojčici, hvata je za desnu ruku i tako je stišće, da joj prsti ostaju kao zalijepljeni jedni za druge. Ruka je boli, kao da se osušila sve do lakta. „Idi sada, neka im ovo bude znak da ćeš trpjeti za njih. Idi u crkvu, poslije Mise svima se pokaži, neka zbog ovoga znaka povjeruju što im govoriš.“ Poslije Mise, Ines u suzama prilazi Gospođi na oltaru, zatim se obraća svim vjernicima. Cijelo selo gleda njezinu ruku. Nitko joj ne može razdvojiti prste. U kronikama je zapisano da su kapelan, gradonačelnik i cijelo selo, gorljivo moleći, noseći križeve i upaljene svijeće, u procesiji bosonogi otišli na mjesto, gdje je Gospođa primila Ines za ruku. Gospa zove Ines da joj se približi. Procesija se zaustavlja, vjernici Ines u ruke stavljaju drveni križ. Gospa uzima križ iz njezinih ruku i pada pred njim na koljena. Ustaje, zabada ga u zemlju, ponovno pada na koljena. Tada se obraća Ines: „Ovdje treba sagrađiti crkvu i posvetiti je Svetoj Mariji. Vрати se s procesijom i s nekoliko neudžne djece ostani pred mojim oltarom sve do noći. Neka se na mom oltaru slave dvije Mise. Poslije toga, neka te odvedu u svetište Svete Marije u Guadalupe. Odnijet ćeš četiri funte voska. Ostatak ćeš tamo dva dana. Znak će nakon molitve nestati i vratit ćeš se.“

Gospa zove Ines da joj se približi. Procesija se zaustavlja, vjernici Ines u ruke stavljaju drveni križ. Gospa uzima križ iz njezinih ruku i pada pred njim na koljena. Ustaje, zabada ga u zemlju, ponovno pada na koljena.

U ponedjeljak 10. ožujka mještani i stanovnici susjednoga sela odlaze u procesiji prema križu. Tako su ozbiljno shvatili ovo ukazanje, da su u crkvi Sv. Andrije u nazočnosti crkvenih i državnih vlasti i pred javnim bilježnikom svjedoci dali svoje izjave. Istoga poslijepodneva nekolicina muškaraca na magarcima i konjima s Ines i njezinim ocem odlazi na putovanje dugo četiri dana u pokrajinu Extremadura. U prolazu, Inesina paralizirana ruka iscjeljuje jednoga bolesnika. U svetište Svete Marije u Guadalupe stižu u petak 14. ožujka u tri sata popodne. Samostan je tada na svom vrhuncu i broji stotinjak redovnika. Liječnici su uvjereni da je Inesina ruka bolesna od rođenja. Sutradan joj je ruka zdrava. Kako to? Redovnici ponizno priznaju da ne shvaćaju.

Na povratku, u ponedjeljak 17. ožujka, jedan od suputnika se razboljeva: ima bolove i vrućicu. Jesu li to simptomi najavljene kuge? Na Inesinu molitvu Gospi, bolovi i vrućica nestaju i svi se sretno vraćaju kući.

U srijedu 19. ožujka Ines odlazi u La Ciroledu moliti. Gospa joj se ukazuje posljednji puta. Ines pita: „Gospođo, rekli ste mi da mi ruka ne će ozdraviti sve dok se ne vratim kući. Zašto nije bilo tako?“ – „Nisi me dobro razumjela. Poslala sam te u svoju kuću u Guadalupe da se to tamo dogodi.“ Ines traži novi znak, a Gospa odgovara: „Dat ću im znak... Blaženi koji ga budu vidjeli i povjerovali.“ Otac Urrutia u ovoj neobičnoj rečenici prepoznaje biblijske odlomke: Izai-

ja 6,10; Matej 13,13-15 i Ivan 12,37-40. Prvi znak: najavljena kuga, do koje nije došlo jer je selo spontano povjerovalo. Kasnije je bilo i drugih znakova, dogodila su se nebrojena čuda.

U petak 21. ožujka vjerske vlasti Toleda i pokrajine provjeravaju što se dogodilo u Cubasu i u Guadalupe. Izvještaj je predan nadbiskupu Toleda i svećenicima u Madridu i Villescasu. Već 7. travnja, nadbiskup Toleda Carrillo de Acuna šalje pismo, kojim dopušta izgradnju tražene crkve na mjestu „gdje se ukazala Gospa“, a od dvojice svećenika traži da nastave s istragom. Dana 23. travnja saslušano je dvadeset svjedoka. Njihove su izjave sačuvane i dan-danas na 36 stranica. Apostolski i kraljevski javni bilježnik Juan Gonzalez de Roa bilježi čudesna ozdravljenja. U tri sljedeće godine bilježi se 38 ozdravljenja. Svi su se utekli Svetoj Mariji od Križa. Od 1452. god. nadalje, bilježnik Pedro Sanchez de Boro zapisuje još samo najneobičnije slučajeve: jedno uskrnuće, kao ono Lazarovo iz Evandjelja.

Već 1449. započinje izgradnja kapelice „Gospina kuća“. Godine 1464. dolaze sestre franjevke. Ne zna se točno što je bilo s Ines. Franjevac fra Joaquin Diaz Bernardo kopirao je krajem 18. stoljeća izvorne dokumente crkvenoga procesa. Sve je, nažalost, bilo izgubljeno u teškim vremenima, kada je samostan i crkvu napala Napoleono-va vojska krajem 18. stoljeća. Godine 1936., tijekom španjolskoga građanskog rata, anarhisti su spalili i uništili samostan i ubili osam redovnica. Klarise su se vratile 1943. Povo-dom Marijanske godine, 1988., položen je kamen temeljac za novu crkvu, koja je posvećena 5. ožujka 1994., i proglašena dijece-zanskim marijanskim svetištem. Izgubljeni dokumenti nađeni su u jednoj privatnoj kući u koju su vjerojatno bili sakriveni. Rukopise čuvaju sestre klarise.

„Santa Juana“ (1481. – 1534.)

Nedugo poslije smrti Ines Martinez, Gospa je 1496. odabrala Juanu, koja je kasnije postala poznata pod imenom „Santa Juana“. Objavila joj je da je izabrana da bi zamijenila Ines. Juana je kasnije postala poglavarica samostana u Cubas de la Sagri.

Juana Vasquez rodila se 1481. u blizini Cubas de la Sagre u pobožnoj i imućnoj obitelji. Kada je imala četiri godine pala je s konja i ostala „kao mrtva“. Ukazali su joj se Gospa i njezin anđeo čuvar, i bila je iscije-ljena. Kada se nekoliko mjeseci poslije opet razboljela, njezina se majka zavjetovala da će je odvesti Svetoj Mariji od Križa, tamo pro-vesti noć u molitvi i darovati voska koliko joj je kćerka teška. Dijete je ozdravilo. Čak je

imalo viziju Djeteta Isusa u Hostiji. Prije nego što je uspjela izvršiti dano obećanje, Juanina majka je umrla. Prije smrti, zavjet je prenijela na svojega muža, ali ga ni on nije ispunio. U međuvremenu, Juana gajila želju otići u svetište, čak i ući u samostan.

Kada joj je bilo petnaest godina, otac ju je htio udati za jednoga imućnog gospodina, ali je ona, preobučena u muškarca, pobjegla i otišla u samostan. Obitelj ju je pokušavala vratiti kući, ali je konačno odustala. Juana se odlučila posvetiti Bogu i Svetoj Mariji od Križa. S dvadeset godina, Juana od Križa ima mistična iskustva o kojima nikomu ne govori. S dvadeset i pet godina dobiva neobičan dar propovijedanja, što nije samo po sebi razumljivo, budući da je u to vrijeme ženama zabranjeno propovijedati: pada u ekstaze, govori po pet do sedam sati bez prestanka, a slušatelji je napeto prate. Katkada kroz nju govori sam Gospodin. Tako je propovijedala trinaest godina, uz dopuštenje svojih poglavara, da bi „osnažila vjeru jednostavnih ljudi“. Juana od Križa imala je i dar čitanja tuđih savjesti, čak i Kristove rane. Postala je tako slavna, da su je ljudi izdaleka dolazili slušati: Ivan Austrijski, kardinal Cisneros, nadbiskup Toleda, čak i car Karlo V. Namjere lokalnoga inkvizitora bile su stroge, ali je i njega uvjerila. U rukopisu „Et Conorte“ sabrane su 72 njezine propovijedi, koje su bile poslone u Vatikan u procesu njezine beatifikacije. Napomenimo i da ih je zapisivala jedna sestra, koja je zapravo bila nepismena.

Juana de la Cruz Vázquez nije službeno kanonizirana, ali je narod časti kao sveticu.

Gospine poruke o vjeri

Vjera se spominje šezdesetak puta u četrdesetak Gospinih poruka: pet puta u prvom tjednu ukazanja, u deset poruka do travnja 1988., ne spominje se sve do svibnja 1994., a nakon toga redovito barem jednom godišnje.

„Ne želim nikoga siliti na ono što sam ne osjeća i ne želi, iako sam imala za župu posebne poruke, kojima sam željela **probuditi vjeru** svakog vjernika, no jedan posve mali broj prihvatio je poruke četvrtkom. Ispočetak ih je bilo dosta, ali kao da je to njima postalo nešto svagdanje, i sada, u posljednje vrijeme, neki upitaju za poruku iz radoznalosti, a ne iz vjere i pobožnosti prema mom Sinu i meni.“

(Ovo je bio odgovor na pitanje vidjelice Marije: „Draga Gospe, zašto mi nisi dala u četvrtak poruku za župu?“)

30. travnja 1984.

„Draga djeco!

Danas želim reći svima u župi da se molite na poseban način za rasvjetljenje Duhu Svetomu. Od danas župu Bog želi kušati na poseban način da bi je mogao **u vjeri učvrstiti**. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“

11. travnja 1985.

„Draga djeco!

Ovih dana napose vas pozivam da otvorite srca Duhu Svetomu. Napose ovih dana Duh Sveti djeluje preko vas. Otvorite srca i predajte svoj život Isusu da on djeluje preko vaših srdaca i **učvrsti vas u vjeri**. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“

23. svibnja 1985.

„Draga djeco!

Danas vas pozivam da počnete **živom vjeronom moliti kronicu**. Tako ću vam ja moći pomoći. Vi, draga djeco, želite dobiti milosti, a ne molite. Ja vam ne mogu pomoći, jer se vi ne želite pokrenuti. Dragi djeco, pozivam vas da molite kronicu i da vam krunica bude obveza koju ćete obavljati s radošću. Tako ćete shvatiti zašto sam ovako dugo s vama. Želim vas naučiti moliti. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu!“

12. lipnja 1986.

Kako ih pronaći?

Jutros sam ponovno čitao poruke Kraljice Mira, što nastojim svakodnevno činiti. Nametnuo mi se među svima njima pojam svjedočenje: ono što smo primili ne možemo zadržati za sebe, to moramo prenijeti drugima.

fra Miljenko Stojić

Prijatelji su svakomu potrebni. Možemo se mi hrabriti i praviti da to i nije tako bitno, da smo dostatni sami sebi, istina je, ipak, posve drukčija: Prijatelj je naše drugo ja, zrcalo u kojem se ogledavamo i koje nam govori istinu. Zbog toga je teško gubiti prijatelje. Osjećamo da je otišao dio nas, ali onaj bitni dio. Naravno da možemo i pogriješiti pa izabrati one krive. Ako smo dovoljno istinoljubivi, to ćemo sagledati jednoga dana i okrenuti drugim putem.

Upravo sam se vratio iz Međugorja, svjetski poznatog molitvenog središta. Široki Brijeg prigrlio me svojom nezaboravnom širinom. Prošlost i sadašnjost u zagrljaju. Tko ih je čuvao kroz proteklo vrijeme, kakvi su im bili prijatelji? Za razliku od ljudi, oni ih, na izgled, nisu birali. Sami su dolazili. Jedni su postali oni pravi, oni što svjedoče što su čuli, vidjeli, doživjeli, a drugi su otišli dalje u sebi noseći svoju himbu. Nisu dopustili da ih dotakne ruka Kraljice Mira i ruka nevino pobijenih na Širokom Brijegu. A nas?

Antropolog Mart Bax bio je sveučilišni profesor u Nizozemskoj. Sada je u mirovini. Kakav bi to bio veliki suvremeni antropolog, a da ne progovori i o događajima u župi Međugorje. Dao se na posao i dosta toga napisao, tamo sredinom devedesetih godina prošloga stoljeća. Bjesnio je Domovinski rat. Između ostaloga napisao da Zapad nije u pravu kad govori samo o jednome ratu – postoji i drugi, rat u ratu. A taj je izbio u župi Međugorje između dvije obitelji koje se bave iznajmljivanjem soba hodočasnici. Za vrijeme rata broj hodočasnika se smanjio i eto ti prilike za nevolje. Tukli su se svim i svačim. Na kraju je bilo 140 mrtvih i 600 ranjenih. Sve je popraćeno neviđenim okrutnostima. Nema potrebe sada govoriti o utemeljenosti ili neutemeljenosti ovih profesorovih riječi. Ta, svi znamo što je istina. No, on sve to, zapravo i nije pisao nama. Ako ste tipični stanovnik Zapada, ova će vam priča zazvučati prilično uvjerljivo. I to je to što se željelo postići. Laž je bila prevelika da bi se tek tako lako održala pa je profesorovo sve-

učilište ovih dana pokrenulo istragu. Profesor sada samo odmahuje rukom i kaže da je to bilo davno. Pa tko čuje, čuje, ostali će ostati u stečenom uvjerenju.

Na nešto slično izgleda da računaju i neki u Zagrebu. Novinar Marinko Čulić u Novostima predstavi memoare Vicka Krstulovića, onoga što je, između ostaloga, u poruču Drugoga svjetskog rata ravnao vojnička groblja koja nisu bila komunistička. Podrazumijeva se da je novinar nahvalio spomenute memoare. U njima posebno ističe navodno pismo koje je sredinom Drugoga svjetskog rata neimenovani širokobriješki gvardijan uputio „glavešinama“ u Zagreb, a komunisti pismo uhvatili. Gvardijan, navodno, napisao da bi pučanstvo Dalmacije trebalo raseliti u istočnu Bosnu i druge dijelove NDH. Nigdje ne bi smjelo biti tri Dalmatince zajedno, jer ukoliko se to ne učini, Dalmatinci će kao izrodi hrvatskog naroda dovesti do propasti NDH. Sve zvuči slično kao i profesorova laž. Nigdje izvora, samo navodne činjenice iza kojih stoje oni osobno, glavom i bradom profesor i Vicko. Žao mi je, ali je to nejakom jamstvo. No, opet, sve to i nije pisano nama. Drugi trebaju povjеровати u te „istine“ i prenositi ih tako da postanu neupitne istine.

Jutros sam ponovno čitao poruke Kraljice Mira, što nastojim svakodnevno činiti. Nametnuo mi se među svima njima pojam svjedočenje: ono što smo primili ne možemo zadržati za sebe, to moramo prenijeti drugima. Na taj način stvaramo i zadržavamo prijatelje, uspostavljamo krug onih koji znaju što hoće i kamo idu. Nisu ovo njezine doslovne riječi. Glasno razmišljam da vidim što to živi u mojoj podsvijesti i što mi je činiti.

Dok sam danas boravio u župi Međugorje, tražio sam nešto što bih mogao ponijeti prijatelju kojega odavno nisam vidio, tamo u Svetoj zemlji. Mislio sam mu darovati kemijsku olovku s natpisom ovoga mjesta, ali je ne pronađoh. Zakasnio sam. Naposljedku se odlučih za knjigu. On nikada ovdje nije bio pa će mu riječi ove knjige bolje od bilo kakve kemijske olovke reći što se zapravo ovdje događa. Jer, knjiga svjedoči, a kemijska olovka zapisuje. Hoću li mu i ja imati što reći glede toga, kao i nekima drugima koje ću susresti? Ili još bolje izrečeno, hoću li znati svjedočiti na pravi način? Preko kojih riječi i gesta drugi bi trebali biti bliži, a ne dalji ovim događajima. Lako reći, malo teže ostvariti. No, ići nam je tim putem.

Mnogo je prijatelja Kraljice Mira diljem svijeta. Razmiljeli su se kao vrijedni mravi. Naizgled su mali, neugledni, ali njihov se rad opaža. Mijenjaju lice zemlje i čine da nam je na njoj lijepo živjeti.

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
9.30 Đačka Misa (tijekom školske godine)
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Misa na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brodu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Suradujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA MIRA

mir
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 MHz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 108,7 MHz
Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 MHz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 MHz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježila i prevela Kristina Krstičević

Ted, Australija

Došli smo u Europu na hodočasničko putovanje. Bili smo u Lurdu, a sada smo ovdje u Međugorju. Pokušavam doživjeti ovo mjesto, tako da mogu u potpunosti prihvatiti poruke naše Gospe jer zato sam tu.

Ovo će putovanje osnažiti moju vjeru u Boga i pomoći mi u prelasku s ovoga svijeta na drugi. Svakomu bih preporučio da dođe.

Ljiljana Radonjić, Crna Gora

Prvi put sam u Međugorju, i ovdje je zaista prelijepo. Za ovo sam mjesto saznala od svoje majke, koja je rodom iz Hercegovine.

Preporučujem svima da dođu u ovo prelijepo mjesto, najljepše mjesto za molitvu. Prije dolaska sam imala neka očekivanja, ali sam ovdje primila više nego što sam očekivala.

Simon, Francuska

Za Međugorje sam saznao u katoličkoj školi, pa sam poželio doći. Sviđa mi se ozračje. Jedino me u prvi mah malo razočaralo što ima toliko trgovina...

U prvi čas sam se osjećao kao da sam na plaži, ali već danas se osjećam drugačije i vidim i drugu stranu ovoga mjesta. Mislim da bi bilo dobro kad bi postojalo neko posebno mjesto za okupljanje mladih. Imam neki osjećaj da ću zavoljeti Međugorje.

Michael Horvat, Hrvat iz Kanade, Toronto, Ontario

U Europi sam sedam tjedana na odmoru sa svojom majkom. Posjećujemo obitelj u Hrvatskoj

i Sloveniji, i odlučili smo posjetiti Međugorje. Zadovoljstvo je biti danas ovdje. Prvo što sam doživio u Međugorju je ozračje ovog mjesta i ovih ljudi: smirenost. Molim se za oprost zbog stvari koje sam napravio u životu. Molim se da naučim opraštati drugima, da imam snage u strpljivosti, i da mogu shvatiti kulturu i način života drugih.

*Dodi,
Gospodine
Isuse!*

